

วิกฤตการณ์ด้านเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน

เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อย ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และคนทำงานด้านเด็กจะใช้ความรักความปรารถนาดีอย่างมากมาเพียงใดก็ตามก็ไม่อาจพิทักษ์ปกป้องและคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัย หรือมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้ จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่าง ๆ พบว่าเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์จนถึงขั้น หมกมุ่น และเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากเกมจนไปสู่การประพฤติปฏิบัติ ที่ก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเองและสังคม
 2. นิยมประลองความเร็วโดยการแข่งรถมอเตอร์ไซด์ มีพฤติกรรมการใช้รถจักรยานยนต์ที่ผิดกฎหมาย เป็นนักซิ่งวัยใส และเป็นสก็๊อย (สาวน้อยซ่อนท้ายหนุ่มนักซิ่ง)
 3. ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาและข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาทจับกลุ่มรวมตัวกันสร้างความปั่นป่วนในชุมชนไปจนถึง การยกพวกตีกัน
 4. มีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เป็นพ่อแม่ตั้งแต่อายุน้อย มีเพศสัมพันธ์ โดยไม่ป้องกันตนเอง ขาดความรับผิดชอบ
 5. เข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย เริ่มจากการใช้บุหรี่ยาสูบ ยาบ้า ยาไอซ์ ยาเลิฟ และสารอันตรายที่แพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชน
 6. ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจไม่เห็นความสำคัญของหลักศาสนา ค่านิยมความเป็นไทย ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวค่อนข้างเปราะบาง ติดเพื่อน ติดสื่อ และให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรมน้ำใจ
- นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม อาทิ ติดการพนัน นิยมเสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายรังแกกันเอง หมกมุ่นกับสื่อที่ไม่สร้างสรรค์ นิยมบริโภค อาหารกรูบกรอบ อาหารที่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ เครียด ซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ไม่สนใจต่อปัญหาสังคม อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยเสี่ยงจากสภาพครอบครัว

ครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้แสดงออกในทางที่ไม่ถูกต้อง ปล่อยปละละเลย เรียนรู้การใช้ความรุนแรงจากสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครองบีบบังคับ กดดัน และคาดหวังในตัวเด็กเกินกว่าความเป็นจริง ไม่มีบรรยากาศที่สร้างความรัก ความอบอุ่น ความสัมพันธ์สามัคคี เต็มใจในท่ามกลางความสับสน ไม่มีเป้าหมาย ขาดการอบรมป้อนนิสัย และไม่มีจุดหมายปลายทางในชีวิต

2. ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน

โรงเรียนเป็นบ้านหลังที่สองของเด็ก เป็นบ่อเกิดของคุณงามความดี โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถของเด็กและเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคม แต่โรงเรียนจำนวนมากไม่น้อยยังขาดความพร้อมที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหวังของสังคม จากการติดตามพบว่า โรงเรียนขาดการดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง ขาดการจัดการที่เหมาะสมต่อการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างเท่าทัน ทั้งถึง ถูกต้องและเป็นธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความสำคัญกฎ ระเบียบมากกว่าชีวิตจิตใจของนักเรียน พัฒนา ผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงองค์รวมตลอดถึงการจัดการกับปัญหาของนักเรียนโดยขาดการมีส่วนร่วม และยังเลือกใช้ ความรุนแรงในการแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน

3. ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนและสังคม

ความล้มเหลวในชีวิตของเด็กและเยาวชน เป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และต้นทุนทางความรู้สึก ของผู้ปกครองอย่างประเมินค่าไม่ได้ สังคมไทยยังละเลยต่อการจัดระเบียบแบบแผนในชุมชน ชุมชนอ่อนแอ ขาดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในสังคมต่างคนต่างอยู่ เอาหูไปนา เอาตาไปไร่ ปล่อยให้มีการแสวงหา ผลประโยชน์จากเด็กและเยาวชน ขอมรับการเติบโตและขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ไม่สร้างสรรค์ ละเลยต่อปัญหา ของเด็กและเยาวชน ไม่ให้ความสำคัญต่อท่าทีของเด็กและเยาวชน มองเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาด้วย ทัศนะ และท่าทีที่ตอกย้ำซ้ำเติม

4. ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน

เพื่อเป็นปัจจัยที่สำคัญในชีวิตของเด็กและเยาวชนเป็นธรรมชาติ ที่เด็กและเยาวชนทุกคนต้องมี แต่เพื่อนก็เป็นดาบสองคมที่อาจทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนมากไม่น้อยก้าวพลาด เช่น เพื่อนที่มีนิสัยเกเร เป็นอันธพาล เสเพล ส่ามะเลเทเมา การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในทางก้าวร้าว เสี่ยงภัย มั่วสุม เบี่ยงเบน หรือการได้รับแรงบีบคั้น กดดัน ช่มชู้ หรือการไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น

5. ปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน

เด็กและเยาวชนแต่ละคนมีภาวะด้านพัฒนาการแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพภายในและภายนอกตาม สภาพความเป็นตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีข้อจำกัดเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองและการรับรู้ ไม่มีความ ตระหนักในคุณค่าความสำคัญของตนเอง ขาดทักษะในการคิด บกพร่องทางการเรียนรู้ ปฏิเสธคำนิยามหรือหลัก ศาสนาที่คนส่วนใหญ่นับถือ ไม่มีทักษะในการสื่อสาร ปฏิเสธไม่เป็น ควบคุมอารมณ์และความเครียดไม่ได้ รวมทั้งการมีปัญหาด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต

ด้วยสภาพและปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนดังได้กล่าวถึงข้างต้น สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเห็นความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่เกิดจากความ ร่วมมือของกรมสุขภาพจิตและกรมสามัญศึกษาในอดีต จะเป็นเครื่องมืออีกชิ้นหนึ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาได้ใช้ เป็นกลไกในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งแวดล้อมไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ปัญหาเศรษฐกิจและ สังคมที่มีความเร็ว ร้อน แรงแง และร้าย ได้อย่างเท่ากัน ทั้งถึงถูกต้องและเป็นธรรมกับเด็กและเยาวชนทุกคน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนาให้นักเรียน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือ แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤตทางสังคม

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เป็นอย่างดีในโรงเรียนที่ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ดังนั้น ทุกโรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริม คุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้วิกฤตสังคม จึงควรนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คืออะไร

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริมพัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากสภาวะวิกฤตต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้โรงเรียน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกันโดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

ประโยชน์และคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งจะเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรม จริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็งจริงจัง ด้วยความเสียสละเอาใจใส่

กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน
5. การส่งต่อ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาที่นักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ดังนี้

1. ด้านความสามารถ
 - 1.1 การเรียน
 - 1.2 ความสามารถพิเศษ/อัจฉริยะ
2. ด้านสุขภาพ
 - 2.1 ร่างกาย
 - 2.2 จิตใจ
3. ด้านครอบครัว
 - 3.1 เศรษฐกิจ
 - 3.2 การคุ้มครองสวัสดิภาพ
4. ด้านสารเสพติด
5. ด้านความปลอดภัย
6. พฤติกรรมทางเพศ
7. ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญ หรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่แสดงในแผนภูมิ เป็นความรับผิดชอบของครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา ตลอดกระบวนการ โดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ปกครอง

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
การรู้จักนักเรียนรายบุคคล 1. ด้านความสามารถ 1.1 การเรียน	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชา 2. ผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน/ปีการศึกษาที่ผ่านมา 3. ผลการสอบวัดความรู้มาตรฐานระดับชาติ(NT) 4. พฤติกรรมการเรียน	- ศึกษาข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวัดความรู้ มาตรฐานระดับชาติ (NT) ฯลฯ - สังเกตสำรวจพฤติกรรมกรเรียน เช่น การมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ เวลาเข้าชั้นเรียน - สัมภาษณ์/สอบถามครูประจำวิชา ผู้ปกครอง - อื่น ๆ	- ระเบียบสะสม - แบบประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน - แบบทดสอบทางการเรียนประเภทต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น หรือ แบบทดสอบมาตรฐานอื่น ๆ - แบบสำรวจพฤติกรรมการเรียน - แบบบันทึกการสัมภาษณ์ - อื่น ๆ
1.2 ความสามารถพิเศษ	1. พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถพิเศษ 2. ผลงาน ชิ้นงาน โครงการ 3. เอกสารหลักฐานร่องรอยแสดงถึงพฤติกรรมที่โดดเด่น	- สังเกต - การแสดงออกถึงความสามารถพิเศษ ความถนัด ความสนใจ การมีบทบาทหน้าที่พิเศษในสถานศึกษา - ใช้แบบสำรวจความสามารถพิเศษ 10 แฉก - แบบประเมินพหุปัญญา - อื่น ๆ	- ระเบียบสะสม - แบบสำรวจความสามารถพิเศษ 10 แฉก - แบบประเมินพฤติกรรมเด็กอัจฉริยะ - แบบประเมินพหุปัญญา - แฟ้มสะสมผลงาน - แฟ้มข้อมูลนักเรียนเก่ง/สร้างชื่อเสียงให้สถานศึกษา - อื่น ๆ

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
2. ด้านสุขภาพ 2.1 ร่างกาย	1. ความปกติ ความพิการ หรือความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การมองเห็น การได้ยิน บกพร่องด้านการพูด และภาษา ออทิสติก หรือพิการซ้อน 2. โรคประจำตัว 3. ความสัมพันธ์ระหว่าง ส่วนสูงกับน้ำหนัก 4. ความสะอาดของร่างกาย	- สํารวจนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ - ศึกษาระเบียนสะสม - ศึกษาข้อมูลจากแบบ บันทึกลับสุขภาพ - การสัมภาษณ์ - การสอบถาม - การสังเกต	- แบบสำรวจนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ - ระเบียนสะสม - แบบบันทึกสุขภาพ - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ - แบบบันทึกการสังเกต - อื่น ๆ
2.2 จิตใจ	1. สภาพอารมณ์ที่มีผลต่อ การดำเนินชีวิต ประจำวัน เช่น ความวิตกกังวลหรือซึมเศร้า 2. ความประพฤติ เช่น การลักขโมย การทำร้ายตนเอง ฯลฯ 3. พฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีผล ต่อการเรียนรู้ ความสามารถพิเศษ และการปรับตัว เช่น พฤติกรรม การอยู่ไม่นิ่ง สมาธิสั้น 4. ความสัมพันธ์ กับเพื่อน/ ครู / ผู้ปกครอง	- การสังเกต - การสอบถาม - เยี่ยมบ้าน - วิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อน - การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	- บันทึกการเยี่ยมบ้าน - แบบประเมินจุดแข็ง และจุดอ่อน - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) - แบบบันทึกการสังเกต - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ - อื่น ๆ

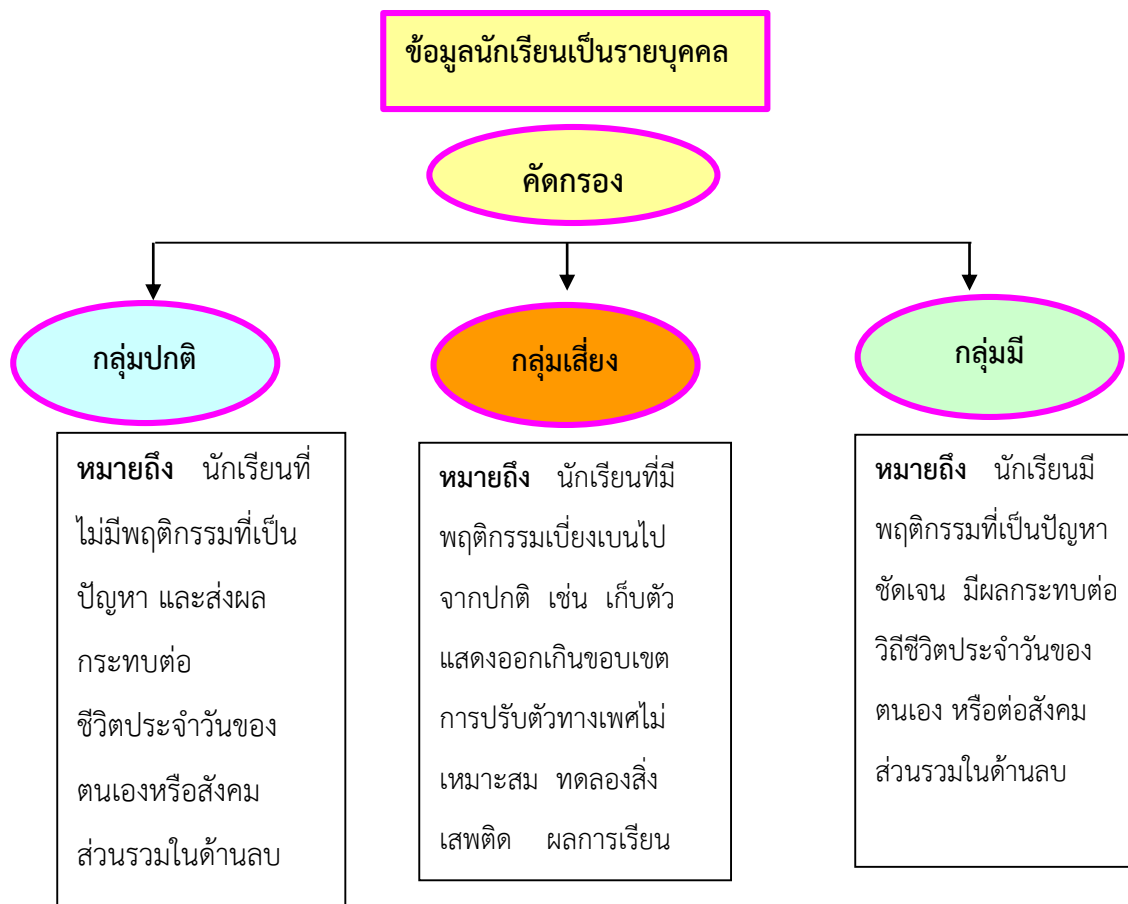
กระบวนการ ดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/ แหล่งข้อมูล
3. ด้านครอบครัว 3.1 เศรษฐกิจ	1. รายได้ผู้ปกครอง 2. ภาระหนี้สิน 3. ความเพียงพอของ รายรับกับรายจ่าย 4. จำนวนเงินที่นักเรียน ได้รับและใช้จ่ายใน แต่ละวัน	- ศึกษาข้อมูลจากทะเบียน สะสม - สัมภาษณ์นักเรียน, ผู้ปกครอง - เยี่ยมบ้าน - ศึกษาข้อมูล EIS	- ระเบียบสะสม - แบบบันทึกการ เยี่ยมบ้าน - แบบระบบข้อมูล สารสนเทศทางการ ศึกษา - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์
3.2 การคุ้มครอง สวัสดิภาพ	1. ความสามารถในการ คุ้มครองดูแลนักเรียน ได้อย่างปลอดภัย เหมาะสมของผู้ปกครอง 2. ความเหมาะสมของ สภาพที่อยู่อาศัย 3. ความสัมพันธ์ของคนใน ครอบครัว 4. การถูกคุกคาม ล่วงละเมิดทางเพศ	- ศึกษาจากทะเบียน สะสม - สังเกต - สอบถาม - เยี่ยมบ้าน - สัมภาษณ์ด้วยโอกาส	- ระเบียบสะสม - แบบบันทึกการ สังเกต - แบบบันทึกการเยี่ยม บ้าน - แบบสำรวจข้อมูล นักเรียนด้วยโอกาส ทางการศึกษา - แบบสรุปจำนวน นักเรียน ด้วยโอกาส - อื่น ๆ
4. ด้านสารเสพติด	1. พฤติกรรมที่แสดงออก 2. พฤติกรรมการเรียนใน ชั้นเรียน 3. การใช้จ่ายเงิน 4. การคบเพื่อน 5. สุขภาพและบุคลิกภาพ 6. สถานภาพทาง ครอบครัวและ สิ่งแวดล้อม 7. ผลการตรวจปัสสาวะ	- สังเกต - สัมภาษณ์ - สอบถาม - เยี่ยมบ้าน - ตรวจสุขภาพ - ตรวจปัสสาวะ	- แบบบันทึกการ สังเกต - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ - แบบสอบถาม - บันทึกการเยี่ยมบ้าน - แบบสรุปผลการ ตรวจ ปัสสาวะ - อื่น ๆ

กระบวนการ ดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
5. ด้านความปลอดภัย	1. สถานภาพครอบครัว และสิ่งแวดล้อม 2. ข้อมูลการเดินทาง / การใช้ยานพาหนะ 3. การจัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษา 4. การแต่งกายหล่อแหลม ฯลฯ	- ศึกษาข้อมูลจาก ระเบียบสะสม - จากการประเมินจุด แข็งจุดอ่อนของนักเรียน - การสัมภาษณ์นักเรียน /ผู้ปกครอง - สังเกตพฤติกรรม นักเรียน - การเยี่ยมบ้านนักเรียน - อื่น ๆ	- ระเบียบสะสม - แบบประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนของนักเรียน (SDQ) - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ นักเรียน / ผู้ปกครอง - แบบบันทึกการสังเกต พฤติกรรมนักเรียน - แบบบันทึกการเยี่ยม บ้าน นักเรียน - อื่น ๆ
6. พฤติกรรมทาง เพศ	1. บุคลิกภาพ - อยู่ในกลุ่มที่มี พฤติกรรมเหมือนเพศ ตรงข้าม - มีพฤติกรรมเหมือน เพศตรงข้าม 2. สังเกตพฤติกรรมที่ แสดงออก	- การสังเกตพฤติกรรม - การสัมภาษณ์นักเรียน /ผู้เกี่ยวข้อง - การตอบแบบสอบถาม ประเภทอื่น ๆ เช่น ใคร่อย - การทำแบบทดสอบ บุคลิกภาพ	- แบบบันทึกการสังเกต - แบบบันทึกการ สัมภาษณ์ - แบบสอบถาม - แบบทดสอบบุคลิกภาพ - ข้อมูลแหล่งต่าง ๆ เช่น จากเพื่อน ฝ่ายปกครอง บุคลิกภาพ

2. การคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

แผนภาพที่ 4 การคัดกรองนักเรียน

อย่า

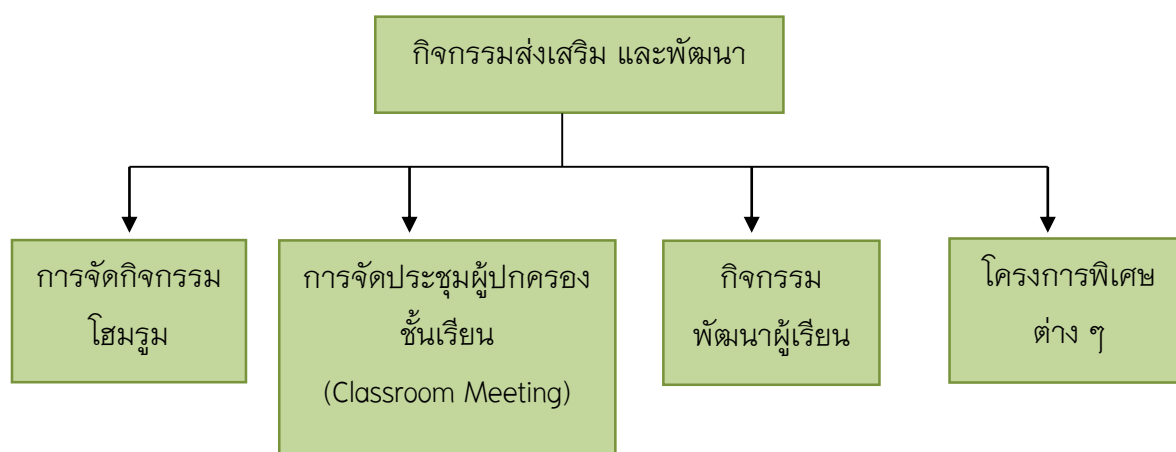
ให้นักเรียนรู้ว่าตนเองจัดอยู่ในกลุ่มใด เป็นความลับ

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
การคัดกรอง กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา	- ข้อมูลการศึกษา นักเรียนรายบุคคล	1. แยกนักเรียนตาม เกณฑ์การคัดกรอง และลงบันทึกในแบบ สรุปผลการคัดกรอง 2. จัดทำเอกสารสารสนเทศ ผลการคัดกรองนักเรียน	1. เกณฑ์การคัดกรอง นักเรียน 2. แบบบันทึกการคัดกรอง 3. แบบสรุปผลการคัด กรอง

3. การส่งเสริมและพัฒนา

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง / กลุ่มมีปัญหา กลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษา หรือชุมชนคาดหวัง

แผนภาพที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนา

กระบวนการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ครูควรจัดกิจกรรม ส่งเสริม และพัฒนา นักเรียนทุกกลุ่ม (กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา)	1. ข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคล 2. ข้อมูลการคัดกรอง นักเรียน	1. การจัดกิจกรรมโฮม รูม จัดตามความ ต้องการของนักเรียน และให้นักเรียนมีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรม 2. การจัดประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) 2.1 การจัดประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียนควร จัดประชุมอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	- แบบสำรวจความ ต้องการของนักเรียน - แบบบันทึกผลการจัด กิจกรรมโฮมรูม - แบบประเมินผลการ จัดกิจกรรมโฮมรูม - กิจกรรมโฮมรูมของ นักเรียน - แบบบันทึกผลการ ประชุมผู้ปกครองชั้น เรียน

กระบวนการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/ แหล่งข้อมูล
		<p>2.2 ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่าง ๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลนักเรียนแต่ละคน - วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม - กิจกรรมที่จะดำเนินการ ฯลฯ <p>2.3 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน</p> <p>2.4 สรุปและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองแต่ละครั้งเพื่อประโยชน์ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง - เป็นข้อมูลสำหรับดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป - เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป <p>3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>4. โครงการพิเศษอื่น ๆ</p>	

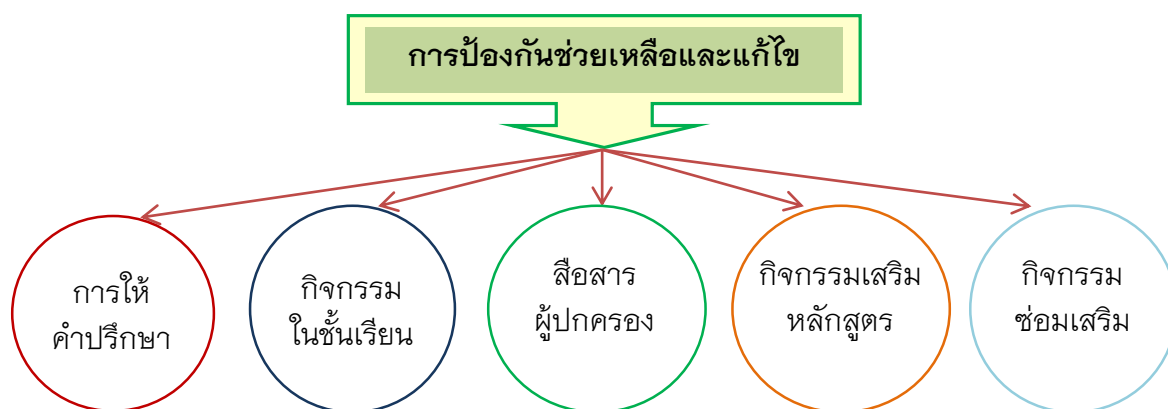
4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา ควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง / มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาของสังคม

การป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนมีหลายเทคนิค วิธีการ

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. การติดตาม ดูแลช่วยเหลือ

แผนภาพที่ 6 แสดงการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

กระบวนการดำเนินงานการป้องกันช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขครูควรจัดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติส่วนตัว - ข้อมูลสุขภาพ - ข้อมูลด้านการเรียน - ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ - ข้อมูลครอบครัว ฯลฯ 2. ข้อมูลการคัดกรองนักเรียน 3. ข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำปรึกษาเบื้องต้น 2. ประสานกับครู และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรม เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมในห้องเรียน - กิจกรรมเสริมหลักสูตร - กิจกรรมซ่อมเสริม - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ฯลฯ 3. ติดตาม/รายงานผลผู้เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการให้คำปรึกษา - แบบบันทึกผลการประสานและช่วยเหลือนักเรียน - แบบบันทึกการติดตาม - ดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. การส่งต่อ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนนั้น ในกรณีที่มีปัญหาการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่มีเด็กมีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนา และช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา ส่งต่อไปยังครูแนะแนว หรือผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียน

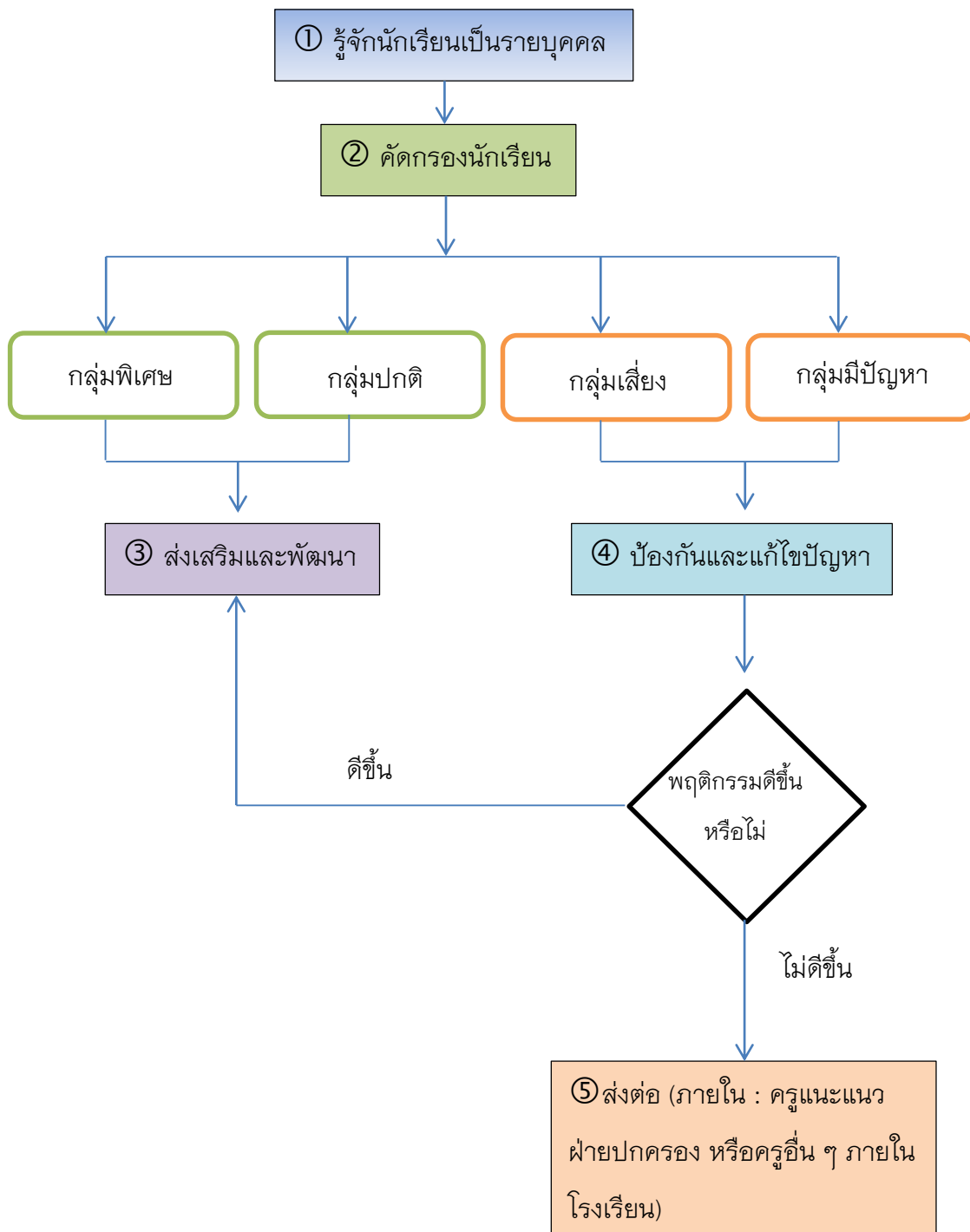
2. การส่งต่อภายนอก เป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียนกรณีที่เกิดความสามารถของสถานศึกษา โดยครูแนะแนว หรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อ และมีการติดต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการส่งต่ออย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพจึงมีกระบวนการ ดังนี้

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/แหล่งข้อมูล
การส่งต่อ 1. ส่งต่อภายใน	<ul style="list-style-type: none"> - ประวัติส่วนตัว - ข้อมูลสุขภาพ - ข้อมูลด้านการเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำความเข้าใจและชี้แจงนักเรียนถึงความจำเป็นที่ต้องส่งต่อ 2. ประสานกับครูที่จะช่วยเหลือต่อ 3. สรุปข้อมูลนักเรียนและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมาในบันทึกการส่งต่อ 4. นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะไปพบครูที่รับการช่วยเหลือต่อ 5. ติดตามผลการช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบบันทึกการส่งต่อภายในของโรงเรียน เป็นรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานการส่งต่อ

กระบวนการดำเนินงาน	ข้อมูลพื้นฐาน	วิธีการ	เครื่องมือ/ แหล่งข้อมูล
การส่งต่อ 2. ส่งต่อภายนอก	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ - ข้อมูลครอบครัว - ข้อมูลที่ได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้น 	ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ ภายนอก - ในรายการของนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือครูแนะแนว/ผู้เกี่ยวข้อง ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ ภายนอก - ติดตามผลการช่วยเหลือของ ผู้เชี่ยวชาญและ รายงานผลการช่วยเหลือ	

แผนภูมิแสดงกระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1. คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า)
2. คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน)
3. คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ)
4. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น

1. คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า)

คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย หัวหน้าระดับ หัวหน้างานแผนงาน หัวหน้างานกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และหัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ

- 1.1 ส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุงรักษา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.2 สร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาบุคลากร
- 1.3 เป็นผู้นำในการผนึกพลังงาน บูรณาการภารกิจ โดยรวมของสถานศึกษา
- 1.4 ประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็งให้ทีมประสาน ทีมทำ และเครือข่ายการดำเนินงานทุกภาคส่วน
- 1.5 นิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล

2. คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน)

คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการที่ผู้บริหารมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตำแหน่งและหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ หัวหน้าระดับทุกระดับ หัวหน้างานกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานอนามัย ครูพยาบาล และหัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 2.1 ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.2 ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.3 จัดทำเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาดำเนินงาน และรับผิดชอบในการชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ปฏิบัติงาน
- 2.4 จัดการประชุมคณะกรรมการทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เพื่อแสวงหาแนวทางในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.5 สรุปรายงานผลการดำเนินงานและดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ)

คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) ประกอบด้วย หัวหน้าระดับชั้น เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งและหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ รองหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และครูแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) มีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

3.1 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องและดำเนินการประชุมชี้แจง

3.2 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน ประเมินผลและจัดทำรายงานตามระดับชั้น

3.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูที่ปรึกษาและนักเรียน เพื่อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4 ประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

3.5 ดำเนินการดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียน ตามขั้นตอนและกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

1. หัวหน้าระดับ/รองหัวหน้าระดับ

1.1 ติดตาม กำกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา

1.2 ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3 จัดประชุมครูในระดับเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.4 จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาปัญหากรณี (Case Conference)

1.5 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและจัดทำรายงาน ประเมินผล ระดับ ส่งผู้บริหาร โดยผ่านทีมประสาน

2. ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น

2.1 ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแนวทางที่กำหนด ดังนี้

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดทำข้อมูลให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

การคัดกรองนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกจัดกลุ่มผู้เรียน เช่น กลุ่มเด็ก มีความสามารถพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาต้องการช่วยเหลือโดยเร่งด่วน

ส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยจัดกิจกรรม โครงการ โครงการ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน ให้รู้จักตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิต

การป้องกันและแก้ไขปัญหา ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษากรณีปัญหาที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

การส่งต่อ กรณีปัญหาของนักเรียนซับซ้อน ให้ส่งต่อไปยังครูแนะแนว ฝ่ายปกครอง หรือผู้มีทักษะความสามารถตรงกับลักษณะปัญหา

2.2 พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา

2.3 ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี

2.4 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผล รายงานส่งหัวหน้าระดับ

3. ครูแนะแนว

3.1 นิเทศ (Supervising) สนับสนุนและเป็นแกนหลักแก่ครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกคนในการให้ความรู้ เทคนิค วิธีการ และกระบวนการตามหลักจิตวิทยาและการแนะแนวเพื่อใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นสำคัญต่อไปนี้

- เทคนิค วิธีการ และเครื่องมือ เพื่อการรู้จักและเข้าใจผู้เรียน รวมทั้งการคัดกรองจัดกลุ่มผู้เรียน การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เช่น การใช้ระเบียบสนทนา แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์

- เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุม ผู้ปกครองชั้นเรียน และกิจกรรมสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่มคัดกรอง

- ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับธรรมชาติ และลักษณะของผู้เรียนกลุ่มพิเศษประเภทต่าง ๆ และเสนอแนะแนวทางในการดูแลช่วยเหลือส่งเสริมและการพัฒนาผู้เรียน

3.2 ให้คำปรึกษา(Counseling) แก่นักเรียน (ในกรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรืออยากต่อการช่วยเหลือ) ผู้ปกครอง และผู้ขอรับบริการทั่วไป

3.3 ประสาน (Co-ordinating) กับผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เป็นระบบ “เครือข่าย” ในการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในคาบแนะแนว

3.5 ให้บริการต่าง ๆ หรือจัดทำโครงการ กิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นการสนับสนุนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.6 ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี

3.7 ในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือของครูแนะแนว ให้ส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกและติดตามผลการช่วยเหลือนั้น

3.8 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งผู้บริหารหรือหัวหน้าระดับ

4. ครูผู้สอนประจำและครูที่เกี่ยวข้อง

4.1 ศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อรู้จักและเข้าใจผู้เรียนอย่างแท้จริง

4.2 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนครูที่ปรึกษา และให้ความร่วมมือกับครูที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.3 ให้ข้อมูลการรู้จักและเข้าใจผู้เรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและบริการต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

4.4 ให้คำปรึกษาเบื้องต้นในรายวิชาที่สอน ในด้านการศึกษาต่อการประกอบอาชีพทักษะการดำรงชีวิต และบุคลิกภาพที่พึงประสงค์

4.5 พัฒนาตนเองด้านองค์ความรู้ทางจิตวิทยาและการแนะแนวและนำมาบูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

4.6 ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษาปัญหารายกรณี ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.7 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน สรุปผล และรายงานส่งหัวหน้าระดับ

5. ผู้แทนนักเรียน

5.1 เรียนรู้ ทำความเข้าใจกรอบแนวคิดของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.2 ประสานงานในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของเพื่อนนักเรียน

5.3 มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

5.4 เป็นแกนนำในการดูแลช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้และการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตอย่างเต็มตามศักยภาพ

4. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.1 นักเรียน

นักเรียน เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งเป็นผู้รับการช่วยเหลือและให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการนักเรียน
- 2) ให้ความร่วมมือในการสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนในสถานศึกษา
- 3) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- 4) สร้างเครือข่ายเพื่อนช่วยเพื่อน พี่ช่วยน้อง
- 5) เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา
- 6) ประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

4.2 คณะกรรมการสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์คณะบุคคลที่ประกอบด้วยตัวแทนหน่วยงาน ซึ่งมีส่วนในการพัฒนาการศึกษา จึงควรมีบทบาทหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2) เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา แก้อัวยุตินักเรียน
- 3) ติดต่อขอความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนา แก้อัวยุติ
- 4) อำนวยความสะดวกในการประสานงานเมื่อสถานศึกษาต้องการความช่วยเหลือ

4.3 ผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชน เป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนในพื้นที่มากที่สุดที่

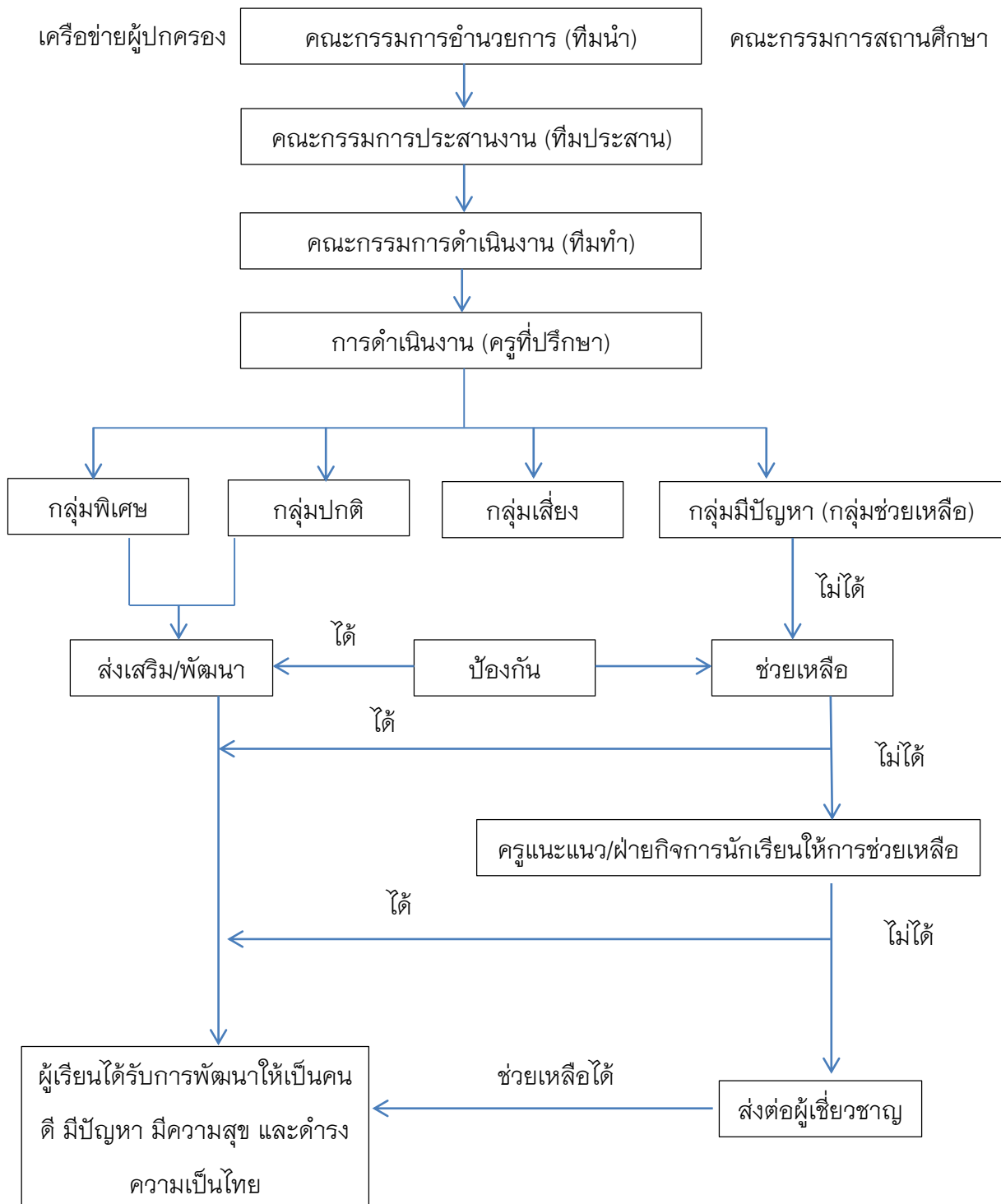
จะให้การเอาใจใส่ดูแลนักเรียนได้อย่างดี ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง ชมรม สมาคม ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน มีบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) อบรมดูแลและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตครอบครัว มีความรัก ความเข้าใจและให้ความอบอุ่น
 - 2) สนับสนุนให้ความร่วมมือ วางแผนร่วมกับสถานศึกษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียน
 - 3) เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินงานที่ดีแก่นักเรียน
- 4.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

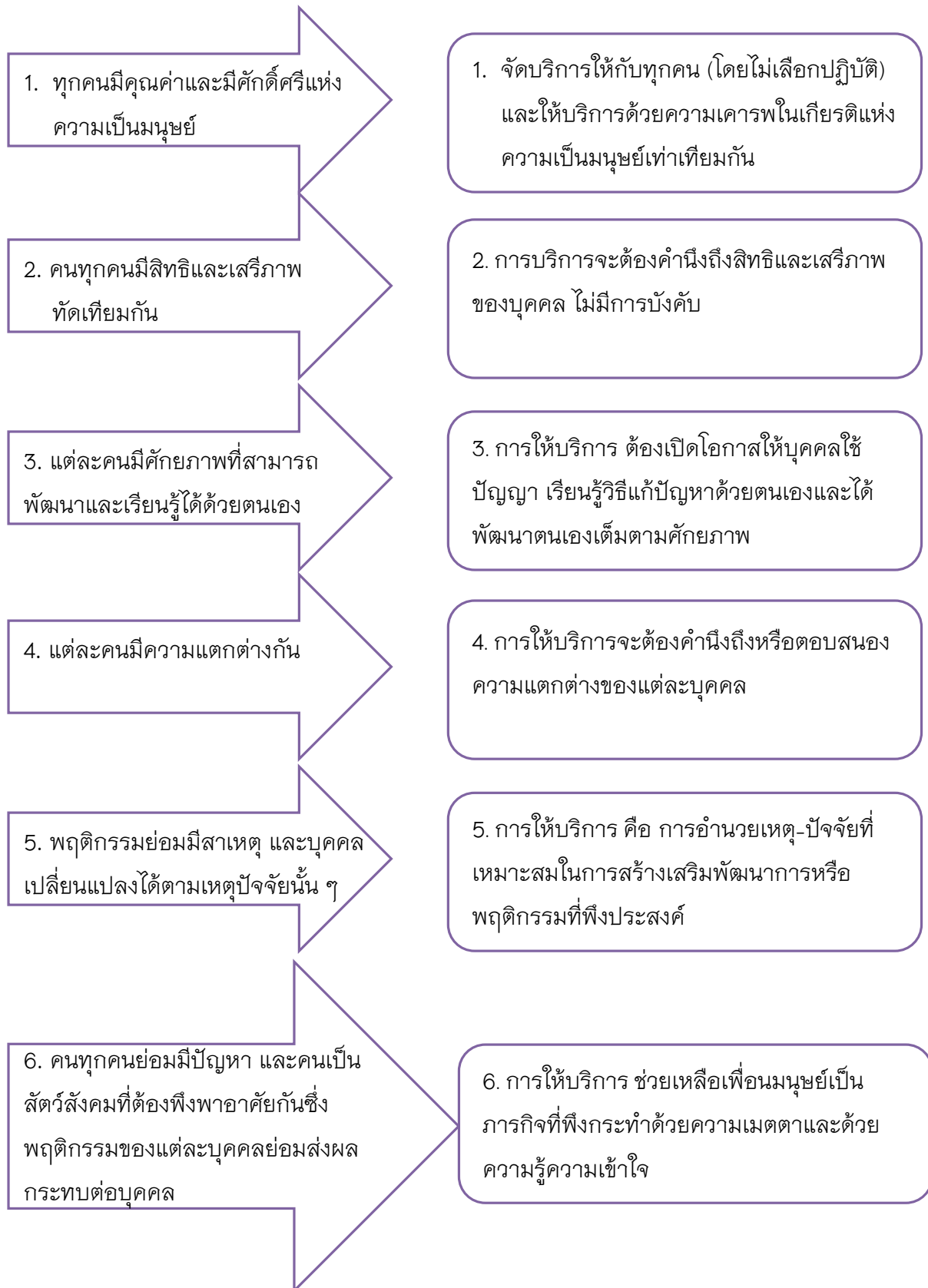
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและบรรลุผล จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ การประสานงานและการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ควรประสานความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมสุขภาพจิต ศูนย์อนามัยเขตฯ สาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การปกครองพิเศษ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สื่อมวลชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์การเอกชน องค์การอิสระ ซึ่งมีความสามารถให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือ ดังนี้

- 1) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กวัยต่าง ๆ
- 2) สอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทั้งด้านความปลอดภัยและการแก้ปัญหาพฤติกรรม
- 3) ร่วมมือกับสถานศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
- 4) เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกงาน และเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียนตามความรู้ความสามารถ ความสนใจและความถนัด
- 5) ติดตามผล สะท้อนปัญหา และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 6) ให้ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจ
- 7) ให้การสนับสนุนและเป็นเครือข่ายในการพัฒนาและขยายผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

แผนภูมิแสดงโครงสร้างของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

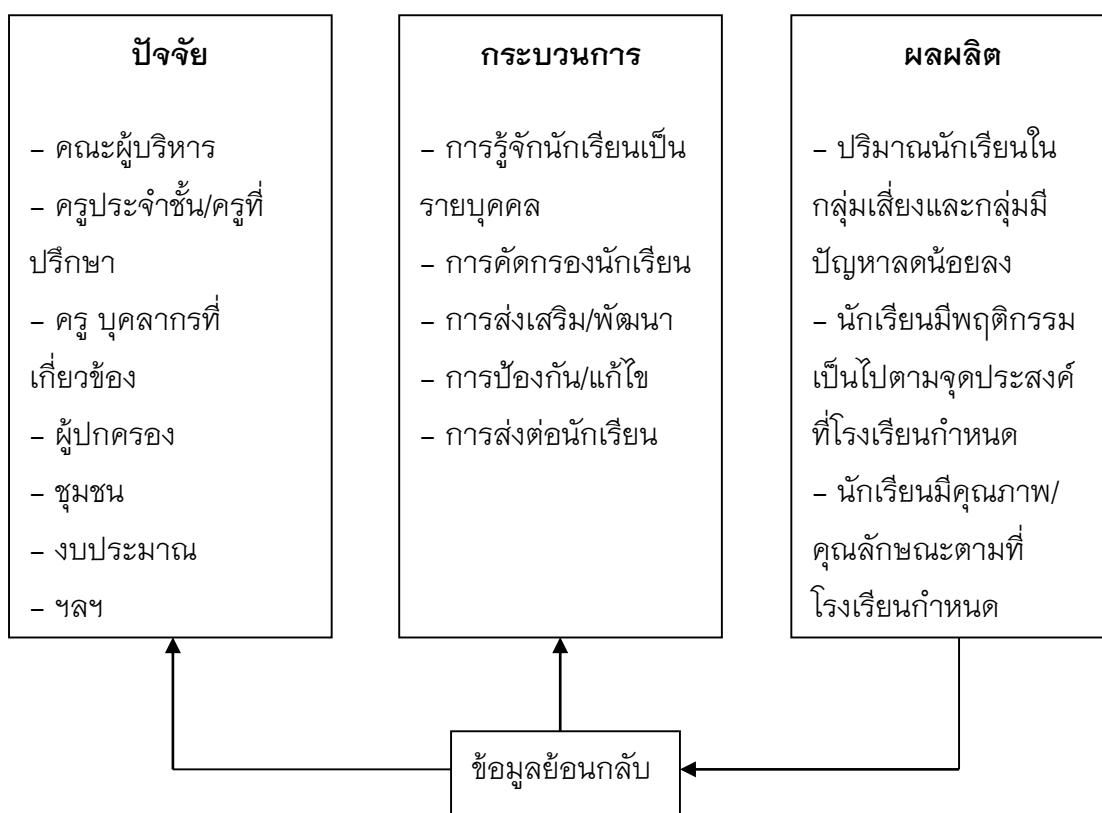
ปรัชญาและหลักการในการทำงานของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน
 ปรัชญา (ความเชื่อตามหลักจิตวิทยาและประชาธิปไตย) หลักการ (สิ่งที่ควรยึดถือในการปฏิบัติ)

การพัฒนาความเข้มแข็งให้แก่ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

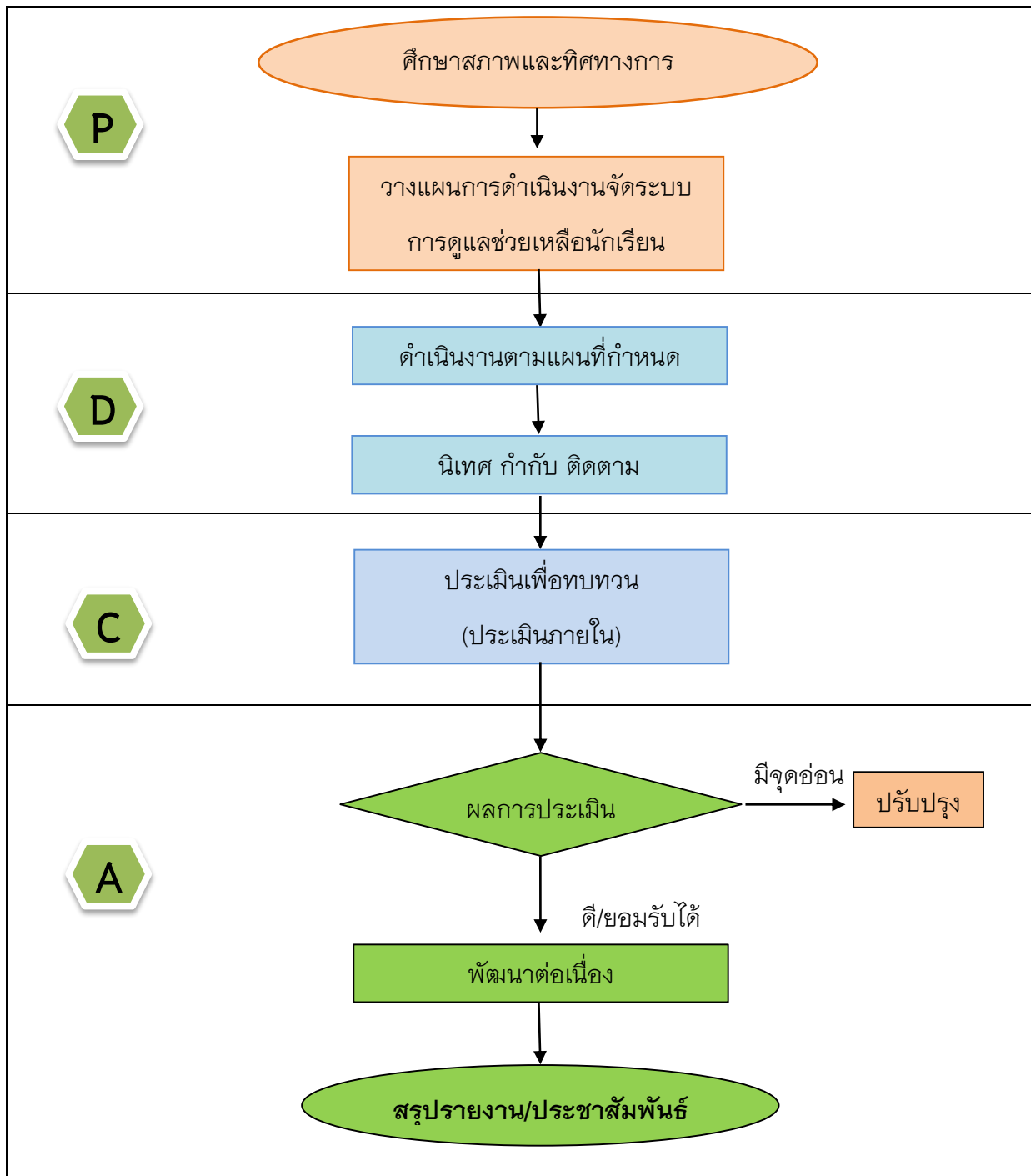
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำขึ้นตามแนวคิดการบริหารเชิงระบบที่มีโครงสร้างสำคัญ ๓ องค์ประกอบ คือ ปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดและมีปฏิสัมพันธ์กัน สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิแสดงระบบและโครงสร้างของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติหน้าที่ตามกรพบวนการที่กำหนด โดยมีครูหรือบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำวิชา ครูอนามัย ครูแนะแนว ฯลฯ ร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีคณะผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาและครูผู้สอน/บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปได้อย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพได้ตามมาตรฐาน ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่ใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ซึ่งเป็นกระบวนการในการดำเนินงานที่มีรูปแบบการพัฒนา ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนาและขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แนวทางการดำเนินงาน
1. ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหา และศักยภาพของสถานศึกษาในการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - ศึกษาและวิเคราะห์บริบทของชุมชน
2. วางแผนการดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างทีมงานและสร้างความตระหนักเจตคติที่ดีในการทำงานแก่ทีมงาน - กำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - กำหนดมาตรฐานการดำเนินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - จัดทำแผนงาน/ปฏิทินปฏิบัติงานตลอดปีการศึกษา ให้ครอบคลุมทั้งดำเนินการบริหารจัดการระบบฯ และสร้างกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาทั้ง 5 กระบวนการ คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. การรู้ร้่นักเรียนเป็นรายบุคคล 2. การคัดกรอง 3. การส่งเสริม/พัฒนานักเรียน 4. การป้องกัน/แก้ไขปัญหานักเรียน 5. การส่งต่อนักเรียน - จัดทำสื่อ/นวัตกรรม สนับสนุน การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. ดำเนินการตามแผนที่กำหนด	<p>ดำเนินงานตามแผนการที่จัดทำขึ้นให้ครอบคลุมกิจกรรมต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาบุคคลกรให้มีเจตคติ ความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการดำเนินงานตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - สนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาและบุคคลกรที่เกี่ยวข้องดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครอบคลุมทั้ง 5 กระบวนการ - ผลิตหรือจัดหาสื่อ/นวัตกรรมให้การสนับสนุนการดำเนินงานของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาและขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แนวทางการดำเนินงาน
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม	<p>ดำเนินการนิเทศ กำกับ และติดตามการดำเนินงานตามระยะเวลาที่เหมาะสมและครอบคลุมกิจกรรมต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และประสานความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - นำเสนอข้อมูล ความรู้ หรือเทคนิควิธีที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - ติดตามผลการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
5. ประเมินเพื่อทบทวน (ประเมินภายใน)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประเมินการดำเนินการตามกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างน้อยปีละครั้ง - เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาไม่ใช้การจับผิดตัวบุคคล - ประเมินด้วยบรรยากาศแบบกัลยาณมิตร - นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงส่วนที่เป็นจุดอ่อนและพัฒนาในส่วนที่ดีเป็นที่ยอมรับให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นเพื่อให้ความเข้มแข็งมั่นคงตลอดไป
6. สรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์	<p>จัดทำหลักฐานการสรุปรายงานประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุดประสงค์ - เป้าหมาย - วิธีดำเนินงาน - ผลการดำเนินงาน - ปัญหา อุปสรรค - ข้อเสนอแนะ/แนวทางการพัฒนา - การรายงาน เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> ● ผลงานดีเด่น Best Practices ● ครู/บุคลากรดีเด่น ● นักเรียนที่มีส่วนร่วม/YC ดีเด่น ● ผู้ปกครอง/ชุมชนที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนดีเด่น

ข้อมูลและสารสนเทศที่สถานศึกษาควรมี

1. จำนวนนักเรียนในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาในด้านต่าง ๆ
 - 1.1 การเรียน
 - 1.2 ความประพฤติ
 - 1.3 สุขภาพกาย
 - 1.4 สุขภาพจิต อารมณ์
 - 1.5 ฐานะเศรษฐกิจ
 - 1.6 ด้านอื่น ๆ
2. จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ
3. จำนวนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านยาเสพติด
4. จำนวนนักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติด
5. จำนวนนักเรียนที่พิการ นักเรียนด้อยโอกาส
6. จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
7. จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนัก เกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
8. ข้อมูลและสารสนเทศครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาดีเด่น
9. ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา
10. สารสนเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ
11. สารสนเทศเกี่ยวกับความประพฤติที่ต้องระวัง
12. ทำเนียบแหล่งช่วยเหลือ/แหล่งขอรับคำปรึกษาในพื้นที่ ฯลฯ

แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา

การนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เข้าสู่สถานศึกษา มีแผนการดำเนินงานที่ประกอบด้วย กิจกรรมต่าง ๆ และนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 1 รอบปี ซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ระยะเวลา	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
มีนาคม – เมษายน	เตรียมการและวางแผนการดำเนินงาน <u>กิจกรรมที่ 1</u> แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน <u>กิจกรรมที่ 2</u> วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติงาน	- ผู้บริหาร - ทีมสนับสนุน - ทีมประสาน
พฤษภาคม พฤษภาคม – กุมภาพันธ์ ของปี ถัดไป	ปฏิบัติตามแผน <u>กิจกรรมที่ 3</u> สร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากร <u>กิจกรรมที่ 4</u> ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนา 4) การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข 5) การส่งต่อ	-ทีมสนับสนุน -ทีมประสาน -ครูทุกคนในโรงเรียน
ระยะที่ 1 สิงหาคม ระยะที่ 2 มกราคม ระยะที่ 1 กันยายน ระยะที่ 2 กุมภาพันธ์	กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน <u>กิจกรรมที่ 5</u> ประเมินเพื่อทบทวน <u>กิจกรรมที่ 6</u> ประเมินผลเพื่อพัฒนาและสรุปรายงาน	-คณะกรรมการประเมิน เพื่อทบทวน -ทีมนำและทีมสนับสนุน

เครื่องมือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

- รส.ดล. 1/1 ระเบียบวาระสนทนา
 รส.ดล. 1/2 บันทึกการเยี่ยมบ้าน

การคัดกรองนักเรียน

- รส.ดล. 2/1 แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)
 รส.ดล. 2/2 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)
 รส.ดล. 2/3 แบบสรุปการคัดกรอง (เล่มสีชมพู)
 รส.ดล. 2/4 แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือ
 รส.ดล. 2/5 แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล

กิจกรรมส่งเสริม

- รส.ดล. 3/1 แบบบันทึกกิจกรรมโฮมรูม
 รส.ดล. 3/2 แบบบันทึกการประชุมผู้ปกครอง
 รส.ดล. 3/3 แบบบันทึกกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองชั้นเรียน
 รส.ดล. 3/4 แบบบันทึกการให้คำปรึกษา

การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

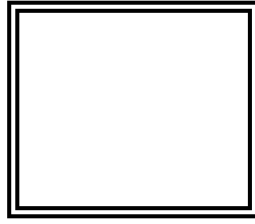
- รส.ดล. 4/1 แบบบันทึกการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล
 รส.ดล. 4/2 แบบบันทึกสรุปรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 รส.ดล. 4/3 แบบสำรวจหน้าเสาธง

การส่งต่อ

- รส.ดล. 5/1 แบบบันทึกการส่งต่อ
 รส.ดล. 5/2 แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียน.....

รศ.ดล. 1/1

ชื่อนักเรียน เลขประจำตัว.....

ปีการศึกษา ชั้น ม. / เลขที่

ชื่อนักเรียน เลขประจำตัว.....

ปีการศึกษา ชั้น ม. / เลขที่

ชื่อนักเรียน เลขประจำตัว.....

ปีการศึกษา ชั้น ม. / เลขที่

(เริ่มใช้ระเบียบนี้ เมื่อ วันที่ เดือน..... พ.ศ.)

คำแนะนำการใช้ระเบียบสะสม

ระเบียบสะสมเป็นเครื่องมือที่ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว ครอบครัว การศึกษา อาชีพ สุขภาพ และบุคลิกภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรู้จักและเข้าใจนักเรียนในทุกด้านตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไขพฤติกรรมและการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า การใช้ระเบียบสะสมควรใช้ด้วยความรอบคอบและจริงจัง กล่าวคือ

1. มอบให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการในการกรอกข้อมูลด้านต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อกรอกรู้จักและช่วยเหลือนักเรียนในเบื้องต้น และคัดกรองพฤติกรรมปัญหารุนแรงของนักเรียนเพื่อส่งต่อครูแนะแนว ประสานงานกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนั้น ๆ เช่น แพทย์ จิตแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่อนามัย นักจิตวิทยา เป็นต้น เพื่อดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

2. ให้นักเรียนกรอกข้อมูลด้านต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง ด้วยความตั้งใจและจริงใจเริ่มตั้งแต่วันแรกที่นักเรียนเข้าเรียนและจะต้องดำเนินการกรอกข้อมูลเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลาจนกว่านักเรียนจะออกจากโรงเรียน ในกรณีนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องตรวจตราดูแลเอาใจใส่ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลในระเบียบสะสมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนได้อย่างจริงจัง

3. จัดให้มีสถานที่และตู้เอกสารหรืออุปกรณ์สำหรับเก็บระเบียบสะสมไว้ในที่มิดชิดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งให้สะดวกสำหรับผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ เพราะเป็นความลับที่ไม่ควรเปิดเผยแก่คนทั่วไป

4. จัดให้มีการส่งมอบต่อระเบียบสะสมระหว่างชั้นชั้นในโรงเรียนเดียวกัน สำหรับกรณีที่นักเรียนออกจากโรงเรียนเดิม เพื่อเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอื่นจะต้องมีการบันทึกเป็นหลักฐานการส่งและการรับมอบระเบียบสะสม

1. ข้อมูลด้านส่วนตัว

ชื่อ (นาย / น.ส./ด.ช. / ด.ญ.)นามสกุล..... ชื่อเล่น อายุ ปี
 เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา.....
 ภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัด ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ หมู่ที่ ถนน
 ตำบล อำเภอ จังหวัด โทรศัพท์.....
 ปัจจุบันพักอยู่กับ บิดาและมารดา บิดา มารดา อื่น ๆ (ระบุ).....
 ลักษณะของที่อยู่ บ้านส่วนตัว บ้านเช่า หอพัก ห้องเช่า อื่น ๆ (ระบุ)
 นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดย รถประจำทาง เดิน อื่น ๆ ใช้ระยะเวลาในการเดินทาง นาที
 นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายจาก เป็นเงิน บาท / วัน , เดือน อื่น ๆ (ระบุ)
 ค่าพาหนะเดินทางไป-กลับ บาท/วัน,เดือน ค่าอาหารเช้า-กลางวัน..... บาท/วัน,เดือน อื่น ๆ
 เพื่อนในโรงเรียนที่นักเรียนสนิทมากที่สุด ชื่อ - นามสกุล เป็นนักเรียนชั้น ม. /
 เพื่อนที่อยู่ใกล้เคียงหรือรู้จักบ้านของนักเรียน ชื่อ - นามสกุล เป็นนักเรียนชั้น ม. /

ชั้น	สิ่งที่นักเรียนภาคภูมิใจในตนเอง	สิ่งที่นักเรียนอยากปรับปรุงแก้ไข	สิ่งที่นักเรียนต้องการให้โรงเรียน/ครูช่วยเหลือ

ข้อมูลเพิ่มเติม / เปลี่ยนแปลง

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

ข้อมูลด้านครอบครัว

ชื่อ - นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ	รายได้/เดือน	ที่อยู่/ที่ทำงาน	โทรศัพท์
บิดา						
มารดา						
ผู้ปกครอง						

ผู้มีหน้าที่เป็นผู้ปกครอง คือ บิดา มารดา ผู้อื่นซึ่งเกี่ยวข้องกันดังนี้

ที่อยู่ผู้ปกครอง บ้านเลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล..... อำเภอ

จังหวัด โทรศัพท์

ปัจจุบันบิดามารดาของนักเรียน อยู่ด้วยกัน หย่าร้าง แยกกันอยู่ เพราะ.....

บิดาถึงแก่กรรม มารดาถึงแก่กรรม อื่น ๆ (ระบุ)

ภาระหนี้สินของครอบครัว มี ไม่มี

ครอบครัวของนักเรียนมีสมาชิกทั้งหมด คน ประกอบด้วย.....

นักเรียนมีพี่น้องร่วมบิดาเดียวกัน คน ต่างบิดา คน ต่างมารดา คน

โดยมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันเรียงลำดับดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	อายุ (ปี)	การศึกษา	อาชีพ/ตำแหน่ง	รายได้/เดือน	สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน	สถานภาพ
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

บุคคลในครอบครัวที่นักเรียนไวใจมากที่สุด ชื่อ-นามสกุล อายุ ปี เกี่ยวข้องเป็น

ความสัมพันธ์ของครอบครัวระหว่างบิดามารดา รักใคร่กันดี ขัดแย้งทะเลาะกันบางครั้ง

ขัดแย้งทะเลาะกันบ่อยครั้ง ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบางครั้ง

ขัดแย้งและทำร้ายร่างกายบ่อยครั้ง อื่น ๆ (ระบุ).....

บุคคลในครอบครัวมีการใช้สารเสพติด ไม่มี มี เกี่ยวข้องเป็น กับนักเรียน

ประเภทสารเสพติดที่ใช้คือ บุหรี่ สุรา ยาบ้า อื่น ๆ (ระบุ).....

ข้อมูลเพิ่มเติม / เปลี่ยนแปลง

วัน/เดือน/ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

3. ข้อมูลด้านความสามารถ

3.1 ผลการเรียนรู้

โรงเรียนที่เคยศึกษา

จบชั้น	จากโรงเรียน	จังหวัด	ผลการเรียนเฉลี่ย
ป.6			
ม.			
ม.			
ม.			

โรงเรียนที่ศึกษาในปัจจุบัน

ชั้นเรียน	ผลการเรียนเฉลี่ยกลุ่มวิชา						ผลการเรียนเฉลี่ย
	ไทย	สังคม	คณิตฯ	วิทยาศาสตร์	อังกฤษ	
ม. / ภาคเรียนที่ 1							
ภาคเรียนที่ 2							
ม. / ภาคเรียนที่ 1							
ภาคเรียนที่ 2							
ม. / ภาคเรียนที่ 1							
ภาคเรียนที่ 2							

เจตคติต่อวิชาเรียน

วิชาที่ชอบเรียน 1) 2) 3) 4)

วิชาที่ไม่ถนัด 1) 2) 3) 4)

วิชาที่เรียนได้ดี 1) 2) 3) 4)

3.2 ความสามารถอื่น ๆ

ความสามารถที่มี 1) 2) 3) 4)

ผลงานดีเด่น 1) 2) 3) 4)

3.3 รางวัล / ทูนาการศึกษา

วัน / เดือน / ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

ข้อมูลเพิ่มเติม / เปลี่ยนแปลง

วัน / เดือน / ปี	ข้อมูล	หมายเหตุ

ข้อมูลด้านสุขภาพ

นักเรียนมีหมู่เลือดหมู่ มีตำหนิที่เห็นชัดเจน คือ สีผิว

โรคประจำตัวที่เป็น วิธีแก้ไขเมื่อเกิดอาการ คือ

โรคภูมิแพ้ที่เป็น คือ แพ้ยา ยาที่ใช้เป็นประจำ

นักเรียนมีสายตา ปกติ สายตาสั้น สายตาเอียง อื่น ๆ (ระบุ).....

นักเรียนสวมแว่นตา ใช่ ไม่ใช่

นักเรียนมีความบกพร่องทางการได้ยิน มี ไม่มี

นักเรียนมีความบกพร่องทางร่างกาย มี ไม่มี

เคยป่วยหนักหรือประสบอุบัติเหตุขั้นร้ายแรงถึงขั้นเข้าโรงพยาบาล ดังนี้ เมื่อ พ.ศ.

บันทึกการเจริญเติบโตของร่างกาย (ให้บันทึกภาคเรียนละ 1 ครั้ง)

ชั้นเรียน	วัน/เดือน/ปี	อายุ	น้ำหนัก (kg)	ส่วนสูง (Cm)	ผลการตรวจร่างกาย	อื่น ๆ
ม. / ภาคเรียนที่ 1						
ม. / ภาคเรียนที่ 2						
ม. / ภาคเรียนที่ 1						
ม. / ภาคเรียนที่ 2						

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

นักเรียนคิดว่าตนเองเป็นคน

- วิดกกังวล ปล่อยวาง เครียด มีอารมณ์ขัน ซึมเศร้า ร่าเริง
 ท้อแท้ ขาดกำลังใจ มีกำลังใจ ว่าเหว่ เหงา ลึ้นหวัง
 ก้าวร้าว มีเป้าหมาย ยึดหยุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส
 ควบคุมตนเองได้ มองโลกตามความเป็นจริง อื่น ๆ (ระบุ)

เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นนักเรียนมักจะ

- เก็บไว้คนเดียว ปรึกษาเพื่อน แก้ปัญหาด้วยตนเอง ปรึกษาครู-อาจารย์
 ปรึกษาบิดามารดา / ผู้ปกครอง อื่น ๆ (ระบุ)

นักเรียนมีคุณลักษณะด้าน

- รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีวินัย กตัญญู ซื่อสัตย์ อดทน
 กล้าแสดงออก มีน้ำใจ พึ่งตนเอง ประหยัด ขยัน มีมนุษยสัมพันธ์
 ช่วยเหลือผู้อื่น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ปรับตัวง่าย รู้จักใช้เวลาว่าง

คุณลักษณะที่ควรปรับปรุง คือ

4. ข้อมูลด้านการวางแผนการศึกษาและอาชีพ

แบบบันทึกการวางแผนการศึกษาและอาชีพ ชั้น ม.

...../.....

นักเรียนประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านสุขภาพ
- ด้านการเรียน
- ด้านความสนใจ
- ด้านอื่น ๆ
- ด้านเศรษฐกิจ.....
- ด้านความสามารถ.....
- ด้านบุคลิกภาพ.....

นักเรียนมีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (เรียงจากมากไปหาน้อย) 1)..... 2)..... 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้

และต้องการเลือกสถานศึกษาต่อดังนี้ อันดับ 1)..... อันดับ 2)..... อันดับ 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้

แบบบันทึกการวางแผนการศึกษาและอาชีพ ชั้น ม./.....

นักเรียนประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านสุขภาพ
- ด้านการเรียน
- ด้านความสนใจ
- ด้านอื่น ๆ
- ด้านเศรษฐกิจ.....
- ด้านความสามารถ.....
- ด้านบุคลิกภาพ.....

นักเรียนมีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (เรียงจากมากไปหาน้อย) 1)..... 2)..... 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้

และต้องการเลือกสถานศึกษาต่อดังนี้ อันดับ 1)..... อันดับ 2)..... อันดับ

3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้

แบบบันทึกการวางแผนการศึกษาและอาชีพ ชั้น ม./.....

นักเรียนประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านสุขภาพ
- ด้านการเรียน
- ด้านความสนใจ
- ด้านอื่น ๆ
- ด้านเศรษฐกิจ.....
- ด้านความสามารถ.....
- ด้านบุคลิกภาพ.....

นักเรียนมีความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (เรียงจากมากไปหาน้อย) 1)..... 2)..... 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้.....

และต้องการเลือกสถานศึกษาต่อดังนี้ อันดับ 1)..... อันดับ 2)..... อันดับ 3).....

ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้

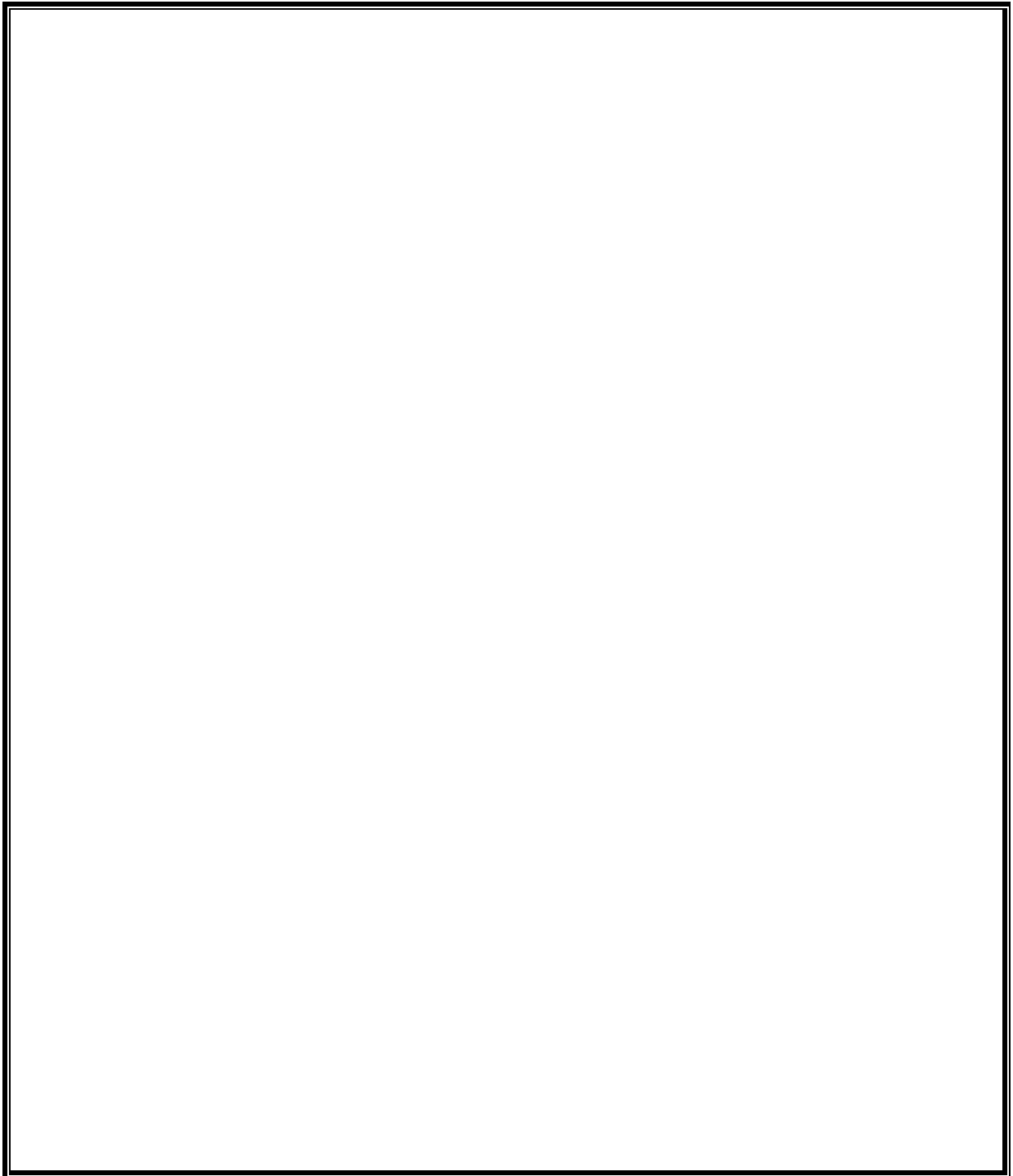
แผนที่แสดงการเดินทางจากโรงเรียนไปบ้าน

ชื่อ (นาย / น.ส./ด.ช. / ด.ญ.) นามสกุล..... ชื่อเล่น อายุ..... ปี

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล.....

อำเภอ จังหวัด โทรศัพท์

ให้นักเรียนเขียนแผนที่แสดงการเดินทางจากโรงเรียนไปบ้าน

รศ.ดล. 1/2.1

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน

ชื่อ (ด.ช. / ด.ญ. / นาย / น.ส.) นามสกุล ชั้น ม...../.....

ชื่อผู้ปกครอง (นาย / นาง / น.ส.) นามสกุล

บ้านเลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน

ตำบล อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์

ผู้ปกครองเกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็น บิดา มารดา อื่น ๆ (ระบุ).....การเดินทางไปเยี่ยมบ้านเดินทางโดย รถส่วนตัว รถโรงเรียน รถประจำทาง เดินเท้า อื่น ๆ (ระบุ)

สถานที่อยู่อาศัย

 บ้านส่วนตัว บ้านเช่า แพลต วัด หอพัก บ้านญาติ บ้านตนเอง (ที่ดินเช่า) ห้องเช่า บ้านพักคนงาน อื่น ๆ (ระบุ)

ลักษณะของที่อยู่

 อาคารพาณิชย์ บ้านไม้ชั้นเดียว บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ ตึกชั้นเดียว บ้านไม้สองชั้น อื่น ๆ (ระบุ)

นักเรียนเดินทางมาโรงเรียน โดย

 รถส่วนตัว รถโรงเรียน รถประจำทาง เดินเท้า อื่น ๆ (ระบุ)

พฤติกรรมนักเรียนเมื่ออยู่ที่บ้าน

พฤติกรรมที่ดี

พฤติกรรมที่ต้องปรับปรุง

ปัญหา / แนวทางการแก้ปัญหาร่วมกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครอง

สิ่งที่นักเรียนควรพัฒนา

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ปกครอง

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เยี่ยมบ้าน

วันที่ เดือน พ.ศ.

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง (Interview Schedules)

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้สัมภาษณ์

วัน เดือน ปี ที่ทำการสัมภาษณ์//

จุดประสงค์ - เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ในครอบครัวของเด็ก

1. เด็กมีพี่น้องกี่คน เพศใดบ้าง เด็กเป็นบุตรคนที่เท่าไร.....
2. เด็กมีความสัมพันธ์กับพี่น้องอย่างไร.....
3. ที่บ้านมีใครบ้างที่รักและเอาใจใส่เด็ก.....
4. เด็กรักและไว้วางใจกับใครในบ้านเป็นพิเศษ.....
5. เด็กไม่ลงรอยกับใครในบ้าน.....
6. สมาชิกในบ้านพบกันพร้อมหน้าเวลาใด.....
7. เมื่อมีเวลาวางเด็กใช้เวลาวางทำอะไร.....
8. วิธีลงโทษและให้รางวัลของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก.....
9. การคบเพื่อนของเด็กต้องอยู่ในดุลพินิจของผู้ปกครอง หรือเด็กเลือกคบเพื่อนได้โดยเสรี ผู้ปกครองมีเกณฑ์อย่างไรในการพิจารณาการคบเพื่อนของเด็ก.....
10. เด็กมีส่วนช่วยทำงานในบ้านมากน้อยเพียงใด และมีความรับผิดชอบในงาน.....
.....
11. ผู้ปกครองวางแผนเกี่ยวกับอนาคตของเด็กอย่างไร.....
12. ผู้ปกครองพบว่าเด็กมีความสนใจอะไรเป็นพิเศษ.....
13. นักเรียนได้รับเงินค่าขนมเป็น วัน / สัปดาห์ / เดือน เป็นจำนวนเท่าไร.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้สัมภาษณ์

รศ.ดล. 1/2.2

แบบสรุปผลการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ข้าพเจ้า ครูที่ปรึกษา ชั้น ม. /

ได้ดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนแล้วสรุปผลได้ ดังนี้

1. จำนวนนักเรียนที่รับผิดชอบจำนวน คน เยี่ยมบ้านได้ จำนวน คน ยังขาดอีก จำนวน คน
และจะดำเนินการให้ครบภายในวันที่ เดือน พ.ศ.

2. ผลของการเยี่ยมบ้านนักเรียนสามารถคัดกรองนักเรียนได้ดังนี้

1. กลุ่มปกติ คน

2. กลุ่มเสี่ยง คน

 ด้านการเรียน คน

 ด้านเศรษฐกิจ คน

 การคุ้มครองนักเรียน คน

 ยาเสพติด

 ยาบ้า คน

 บุหรี คน

 สุรา คน

 ทะเลาะวิวาท คน

3. กลุ่มช่วยเหลือ คน

3. ประโยชน์ของการเยี่ยมบ้านนักเรียน

.....
.....

4. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง

.....
.....

5. ข้อเสนอแนะของการเยี่ยมบ้านนักเรียน

.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

เอกสารแนะนำการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)

แบบประเมินพฤติกรรมเด็กชุดนี้ พัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ซึ่งเป็นแบบคัดกรองพฤติกรรมในเด็กอายุ 3-16 ปี แต่ในการพัฒนาครั้งนี้ ได้พัฒนาแบบคัดกรองเฉพาะสำหรับเด็กอายุ 4-16 ปี แบบคัดกรองชุดนี้ประกอบด้วยแบบประเมินพฤติกรรม 3 ชุด ได้แก่

1. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (อายุ 4-16 ปี) สำหรับครู
2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (อายุ 4-16 ปี) สำหรับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง
3. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (อายุ 4-16 ปี) สำหรับเด็กประเมินตนเอง

ในแต่ละชุดประกอบด้วย 2 หน้า หน้าแรกเป็นลักษณะพฤติกรรมจำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีลักษณะของพฤติกรรมด้านบวก และด้านลบ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มเป็นกลุ่มพฤติกรรม 5 กลุ่มได้แก่

1. กลุ่มพฤติกรรมด้านอารมณ์ (5 ข้อ)
2. กลุ่มพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง (5 ข้อ)
3. กลุ่มพฤติกรรมเกร (5 ข้อ)
4. กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (5 ข้อ)
5. กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (5 ข้อ)

กลุ่ม 1-4 รวมกันเป็น 20 ข้อ เป็นคะแนนรวมที่แสดงถึงปัญหาพฤติกรรมในเด็ก (Total Difficulties score) ส่วนในกลุ่มที่ 5 เป็น Strength score

หน้าที่ 2 ในด้านหลังของแบบประเมิน เป็นการประเมินผลกระทบของพฤติกรรมว่ามีความเรื้อรังส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบข้าง ตัวเด็กเองมีผลต่อสัมพันธภาพทางสังคม ชีวิตประจำวันของเด็กมากน้อยอย่างไร

ข้อแนะนำในการใช้

1. ผู้ใช้แบบประเมิน โดยเฉพาะครู , ผู้ปกครอง ควรรู้จักเด็กและมีความใกล้ชิดกับเด็กมาระยะเวลาหนึ่ง และควรประเมิน ทั้ง 25 ข้อ ในครั้งเดียวกัน
2. การประเมินพฤติกรรมเด็ก เป็นลักษณะพฤติกรรมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ยกเว้นที่ใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็กในครั้งสุดท้าย
3. อาจเลือกใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็กฉบับของครู พ่อแม่ หรือแบบประเมินตนเอง หรือใช้ร่วมกัน

การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรม

แบบประเมินพฤติกรรมจะแบ่งเป็น 5 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ ข้อที่ตอบว่าจริง ส่วนมากให้ 2 คะแนน อาจจะมีจริง 1 คะแนน และไม่จริง 0 คะแนน มีอยู่ 5 ข้อ ที่ข้อความตรงข้ามและให้คะแนนกลับกับข้ออื่น คะแนนแต่ละด้านจะอยู่ระหว่าง 0-10 คะแนน คะแนนรวม 0-40 คะแนน (รวม 4 ด้าน ยกเว้นด้านสัมพันธภาพทางสังคม)

1. ด้านหน้า

กลุ่มพฤติกรรมด้านอารมณ์

	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
3. มักจะบ่นว่า ปวดศีรษะ ปวดท้อง	0	1	2
8. กังวลใจหลายเรื่อง	0	1	2
13. ดูไม่มีความสุข ท้อแท้	0	1	2
16. เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความมั่นใจในตนเอง	0	1	2
24. ชี้กั้ว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	0	1	2

เกณฑ์การให้คะแนน

นักเรียน	0-5 ปกติ	6-10 เสี่ยง / มีปัญหา
ครู	0-3 ปกติ	4-10 เสี่ยง / มีปัญหา
ผู้ปกครอง	0-3 ปกติ	4-10 เสี่ยง / มีปัญหา

กลุ่มพฤติกรรมเกร

	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
5. มักจะอาละวาด หรือโมโหร้าย	0	1	2
7. เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่ต้องการ	2	1	0
12. มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือ รังแกเด็กอื่น	0	1	2
18. ชอบโกหกหรือชี้โก่ง	0	1	2
22. ขโมยของของที่บ้าน ที่โรงเรียนหรือที่อื่น	0	1	2

เกณฑ์การให้คะแนน

นักเรียน	0-4 ปกติ	5-10 เสี่ยง / มีปัญหา
ครู	0-3 ปกติ	4-10 เสี่ยง / มีปัญหา
ผู้ปกครอง	0-3 ปกติ	4-10 เสี่ยง / มีปัญหา

กลุ่มพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง

	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
2. อยู่ไม่นิ่ง นั่งนิ่ง ๆ ไม่ได้	0	1	2
10. อยู่ไม่สุข วุ่นวายอย่างมาก	0	1	2
15. วอกแวกง่าย สมาธิสั้น	0	1	2
21. คิดก่อนทำ	2	1	0
25. ทำงานได้จนเสร็จมีความตั้งใจในการทำงาน	2	1	0

เกณฑ์การให้คะแนน

นักเรียน	0-5 ปกติ	6-10 เสี่ยง / มีปัญหา
ครู	0-5 ปกติ	6-10 เสี่ยง / มีปัญหา
ผู้ปกครอง	0-5 ปกติ	6-10 เสี่ยง / มีปัญหา

กลุ่มพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
6. ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว	0	1	2
11. มีเพื่อนสนิท	2	1	0
14. เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน	2	1	0
19. ถูกเด็กคนอื่นล้อเลียนหรือรังแก	0	1	2
23. เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	0	1	2

เกณฑ์การให้คะแนน

นักเรียน	0-3 ปกติ	4-10 เสี่ยง / มีปัญหา
ครู	0-5 ปกติ	6-10 เสี่ยง / มีปัญหา
ผู้ปกครอง	0-5 ปกติ	6-10 เสี่ยง / มีปัญหา

คะแนนรวมพฤติกรรมที่เป็นปัญหา (เป็นคะแนนรวมของพฤติกรรม 4 ด้าน)

เกณฑ์การให้คะแนน

นักเรียน	0-16 ปกติ	17-40 เสี่ยง / มีปัญหา
ครู	0-15 ปกติ	16-40 เสี่ยง / มีปัญหา
ผู้ปกครอง	0-15 ปกติ	16-40 เสี่ยง / มีปัญหา

กลุ่มพฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม

	ไม่จริง	อาจจะจริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น	0	1	2
4. เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน (ขนม, ของเล่น, ดินสอ)	0	1	2
9. เป็นที่ฟังได้เวลาที่คนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ	0	1	2
17. ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	0	1	2
20. ชอบอาสาช่วยเหลือผู้อื่น (พ่อแม่ , ครู , เด็กคนอื่น)	0	1	2

เกณฑ์การให้คะแนน

นักเรียน	4-10 มีจุดแข็ง	0-3 ไม่มีจุดแข็ง
ครู	4-10 มีจุดแข็ง	0-3 ไม่มีจุดแข็ง
ผู้ปกครอง	5-10 มีจุดแข็ง	0-4 ไม่มีจุดแข็ง

2. ด้านหลัง

ประเมินว่ามีความร่ำรวย ส่งผลกระทบต่อบุคคลรอบตัวเด็ก มีผลต่อสัมพันธภาพทางสังคมและชีวิตประจำวันของเด็ก
ในการประเมินว่าตัวเองมีปัญหาด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องคิดคะแนนข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” ให้พิจารณาแบบประเมินในหัวข้อต่อไป

ปัญหานี้ทำให้รู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ หรือไม่

ใน 2 หัวข้อนี้ ถ้าตอบว่า “ไม่เลย” หรือ “เล็กน้อย” ให้ 0 คะแนน “ค่อนข้างมาก” ให้ 1 คะแนน “มาก” ให้ 2 คะแนนดังนี้

ข้อความ	ไม่เลย	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
ปัญหานี้ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ	0	0	1	2
ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันในด้านต่าง ๆ				
ความเป็นอยู่ที่บ้าน	0	0	1	2
การค้นหาเพื่อน	0	0	1	2
การเรียนในห้องเรียน	0	0	1	2
กิจกรรมยามว่าง	0	0	1	2

สรุปการแปลผลด้านหลัง : คะแนนรวม 0 คะแนน = ปกติ คะแนนรวม 1 คะแนนขึ้นไป = เสี่ยง/มีปัญหา

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (ฉบับนักเรียนประเมินตนเอง)

(ด้านหน้า)

ชื่อ - นามสกุล (นาย / น.ส. / ด.ช. / ด.ญ.) ชั้น ม...../..... เลขที่

วัน / เดือน / ปีเกิด เพศ ชาย หญิง

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ฉันพยายามจะทำตัวดีกับคนอื่น ฉันใส่ใจความรู้สึกคนอื่น	☐	☐	☐
2. ฉันอยู่ไม่นิ่ง ฉันนั่งนาน ๆ ไม่ได้	☐	☐	☐
3. ฉันปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบายบ่อย ๆ	☐	☐	☐
4. ฉันเต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น (ของกิน , เกม , ปากกา เป็นต้น)	☐	☐	☐
5. ฉันโกรธแค้น และมักอารมณ์เสีย	☐	☐	☐
6. ฉันชอบอยู่กับตัวเอง ฉันชอบเล่นคนเดียวหรืออยู่ตามลำพัง	☐	☐	☐
7. ฉันมักทำตามที่คุณอื่นบอก	☐	☐	☐
8. ฉันขี้กังวล	☐	☐	☐
9. ใคร ๆ ก็ฟังฉันได้ถ้าเขาเสียใจ อารมณ์ไม่ดีหรือไม่สบายใจ	☐	☐	☐
10. ฉันอยู่ไม่สุข วุ่นวาย	☐	☐	☐
11. ฉันมีเพื่อนสนิท	☐	☐	☐
12. ฉันมีเรื่องทะเลาะวิวาทบ่อย ฉันทำให้คนอื่นทำอย่างที่คุณต้องการได้	☐	☐	☐
13. ฉันไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย	☐	☐	☐
14. เพื่อน ๆ ส่วนมากชอบฉัน	☐	☐	☐
15. ฉันวอกแวกง่าย ฉันรู้สึกว่าไม่มีสมาธิ	☐	☐	☐
16. ฉันกังวลเวลาอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้น และเสียความเชื่อมั่นในตนเองง่าย	☐	☐	☐

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
17. ฉันใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	☐	☐	☐
18. มีคนว่าฉันโกหก หรือขี้โกงง่าย ๆ	☐	☐	☐
19. เด็ก ๆ คนอื่น ล้อเลียนหรือรังแกฉัน	☐	☐	☐
20. ฉันมักจะอาสาช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่, ครู, เด็กคนอื่น)	☐	☐	☐
21. ฉันคิดก่อนทำ	☐	☐	☐
22. ฉันเอาของคนอื่นในบ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น	☐	☐	☐
23. ฉันเข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	☐	☐	☐
24. ฉันขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	☐	☐	☐
25. ฉันทำงานได้จนเสร็จ ความตั้งใจในการทำงานของฉันดี	☐	☐	☐

เธอมีอย่างอื่นที่จะบอกอีกหรือไม่

คะแนนด้านที่ 1	<input type="text"/>	แปลผล
คะแนนด้านที่ 2	<input type="text"/>	แปลผล
คะแนนด้านที่ 3	<input type="text"/>	แปลผล
คะแนนด้านที่ 4	<input type="text"/>	แปลผล
รวมคะแนนทั้ง 4 ด้าน	<input type="text"/>	แปลผล
คะแนนความสามารถทางสังคม	<input type="text"/>	แปลผล

(ด้านหลัง)

26. โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่
 ด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่น

ไม่ ใช่ มีปัญหาเล็กน้อย
 ใช่ มีปัญหาชัดเจน ใช่ มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป
 ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

27. ปัญหานี้เกิดขึ้นมานานเท่าไรแล้ว

น้อยกว่า 1 เดือน 1-5 เดือน
 6-12 เดือน มากกว่า 1 ปี

28. ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

ไม่เลย เล็กน้อย
 ค่อนข้างมาก มาก

ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของเธอในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

	ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
29. ความเป็นอยู่ที่บ้าน	☐	☐	☐	☐
30. การคบเพื่อน	☐	☐	☐	☐
31. การเรียนในห้องเรียน	☐	☐	☐	☐
32. กิจกรรมยามว่าง	☐	☐	☐	☐

33. ปัญหาของเด็กทำให้คุณหรือชั้นเรียนเกิดความยุ่งยากหรือไม่

ไม่เลย เล็กน้อย
 ค่อนข้างมาก มาก

ลายชื่อนักเรียนประเมิน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.....

คะแนนรวมแบบประเมินด้านหลัง

แปลผล

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (สำหรับครูเป็นผู้ประเมินนักเรียน)

(ด้านหน้า)

ชื่อ - นามสกุล นักเรียนที่ได้รับการประเมิน (นาย/น.ส./ด.ช./ด.ญ.) ชั้น ม...../..... เลขที่

วัน / เดือน / ปีเกิด เพศ ชาย หญิงคำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับลักษณะของเด็กในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น	☐	☐	☐
2. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนาน ๆ ไม่ได้	☐	☐	☐
3. มักจะบ่นว่าปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบาย	☐	☐	☐
4. เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน (ขนม , ของเล่น , ดินสอ เป็นต้น)	☐	☐	☐
5. มักจะอาละวาด หรือโมโหง่าย	☐	☐	☐
6. ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว	☐	☐	☐
7. เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่ที่ต้องการ	☐	☐	☐
8. กังวลใจหลายเรื่อง ดูวิตกกังวลเสมอ	☐	☐	☐
9. เป็นที่พึ่งได้เวลาที่คนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ	☐	☐	☐
10. อยู่ไม่สุข วุ่นวายอย่างมาก	☐	☐	☐
11. มีเพื่อนสนิท	☐	☐	☐
12. มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือรังแกเด็กอื่น	☐	☐	☐
13. คุณไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย	☐	☐	☐
14. เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน	☐	☐	☐
15. วอกแวกง่าย สมาธิสั้น	☐	☐	☐
16. เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่สถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	☐	☐	☐
17. ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	☐	☐	☐
18. ชอบโกหก หรือซี้โกง	☐	☐	☐
19. ถูกเด็กคนอื่นล้อเลียนหรือรังแก	☐	☐	☐
20. ชอบอาสาช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ , ครู , เด็กคนอื่น)	☐	☐	☐
21. คิดก่อนทำ	☐	☐	☐
22. ขโมยของของที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น	☐	☐	☐
23. เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	☐	☐	☐
24. ซึ่กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	☐	☐	☐
25. ทำงานได้จนเสร็จ มีความตั้งใจในการทำงาน	☐	☐	☐

คุณมีความเห็นหรือกังวลอื่นอีกหรือไม่

คะแนนด้านที่ 1 แปลผลคะแนนด้านที่ 2 แปลผลคะแนนด้านที่ 3 แปลผลคะแนนด้านที่ 4 แปลผลรวมคะแนนทั้ง 4 ด้าน แปลผลคะแนนความสัมพันธภาพทางสังคม แปลผล

(ด้านหลัง)

26.โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่น

- ไม่ ใช่ มีปัญหาเล็กน้อย
 ใช่ มีปัญหาชัดเจน ใช่ มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

27.ปัญหานี้เกิดขึ้นมานานเท่าไรแล้ว

- น้อยกว่า 1 เดือน 1-5 เดือน
 6-12 เดือน มากกว่า 1 ปี

28.ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

- ไม่เลย เล็กน้อย
 ค่อนข้างมาก มาก

ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของเธอในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

29. ความเป็นอยู่ที่บ้าน

30. การคบเพื่อน

31. การเรียนในห้องเรียน

32. กิจกรรมยามว่าง

ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

33.ปัญหาของเด็กทำให้คุณหรือชั้นเรียนเกิดความยุ่งยากหรือไม่

- ไม่เลย เล็กน้อย
 ค่อนข้างมาก มาก

ลายเซ็น

ครูผู้สอน / ครูที่ปรึกษา / อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

วันที่ เดือน พ.ศ.....

คะแนนรวมแบบประเมินด้านหลัง

แปลผล

แบบประเมินตนเอง (SDQ) (สำหรับผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินนักเรียน)

(ด้านหน้า)

ชื่อ - นามสกุล นักเรียนที่ได้รับการประเมิน (นาย/น.ส./ด.ช./ด.ญ.) ชั้น ม...../..... เลขที่

วัน / เดือน / ปีเกิด เพศ ชาย หญิงคำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ในช่องท้ายหัวข้อให้ครบทุกข้อ กรุณาตอบให้ตรงกับลักษณะของเด็กในช่วง 6 เดือน

พฤติกรรมประเมิน	ไม่จริง	ค่อนข้างจริง	จริง
1. ห่วงใยความรู้สึกคนอื่น	☐	☐	☐
2. อยู่ไม่นิ่ง นิ่งนาน ๆ ไม่ได้	☐	☐	☐
3. มักจะบ่นว่าปวดศีรษะ ปวดท้อง หรือไม่สบาย	☐	☐	☐
4. เต็มใจแบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน (ขนม , ของเล่น , ดินสอ เป็นต้น)	☐	☐	☐
5. มักจะอาละวาด หรือโมโหง่าย	☐	☐	☐
6. ค่อนข้างแยกตัว ชอบเล่นคนเดียว	☐	☐	☐
7. เชื่อฟัง มักจะทำตามผู้ใหญ่ที่ต้องการ	☐	☐	☐
8. กังวลใจหลายเรื่อง ดูวิตกกังวลเสมอ	☐	☐	☐
9. เป็นที่พึ่งได้เวลาที่คนอื่นเสียใจ อารมณ์ไม่ดี หรือไม่สบายใจ	☐	☐	☐
10. อยู่ไม่สุข วุ่นวายอย่างมาก	☐	☐	☐
11. มีเพื่อนสนิท	☐	☐	☐
12. มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเด็กอื่น หรือรังแกเด็กอื่น	☐	☐	☐
13. คุณไม่มีความสุข ท้อแท้ ร้องไห้บ่อย	☐	☐	☐
14. เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อน	☐	☐	☐
15. วอกแวกง่าย สมาธิสั้น	☐	☐	☐
16. เครียด ไม่ยอมห่างเวลาอยู่สถานการณ์ที่ไม่คุ้น และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	☐	☐	☐
17. ใจดีกับเด็กที่เล็กกว่า	☐	☐	☐
18. ชอบโกหก หรือขี้โกง	☐	☐	☐
19. ถูกเด็กคนอื่นล้อเลียนหรือรังแก	☐	☐	☐
20. ชอบอาสาช่วยเหลือคนอื่น (พ่อแม่ , ครู , เด็กคนอื่น)	☐	☐	☐
21. คิดก่อนทำ	☐	☐	☐
22. ขโมยของของที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือที่อื่น	☐	☐	☐
23. เข้ากับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กวัยเดียวกัน	☐	☐	☐
24. ขี้กลัว รู้สึกหวาดกลัวได้ง่าย	☐	☐	☐
25. ทำงานได้จนเสร็จ มีความตั้งใจในการทำงาน	☐	☐	☐

คุณมีความเห็นหรือกังวลอื่นอีกหรือไม่

คะแนนด้านที่ 1 แปลผลคะแนนด้านที่ 2 แปลผลคะแนนด้านที่ 3 แปลผลคะแนนด้านที่ 4 แปลผลรวมคะแนนทั้ง 4 ด้าน แปลผลคะแนนความสัมพันธภาพทางสังคม แปลผล

(ด้านหลัง)

26. โดยรวมเธอคิดว่าตัวเองมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งต่อไปนี้หรือไม่

ด้านอารมณ์ ด้านสมาธิ ด้านพฤติกรรม หรือความสามารถเข้ากับผู้อื่น

- ไม่ ใช่ มีปัญหาเล็กน้อย
 ใช่ มีปัญหาชัดเจน ใช่ มีปัญหาอย่างมาก

ถ้าตอบว่า “ไม่” ไม่ต้องตอบข้อต่อไป

ถ้าตอบว่า “ใช่” กรุณาตอบข้อต่อไป

27. ปัญหานี้เกิดขึ้นมานานเท่าไรแล้ว

- น้อยกว่า 1 เดือน 1-5 เดือน
 6-12 เดือน มากกว่า 1 ปี

28. ปัญหานี้ทำให้เธอรู้สึกไม่สบายใจหรือไม่

- ไม่เลย เล็กน้อย
 ค่อนข้างมาก มาก

ปัญหานี้รบกวนชีวิตประจำวันของเธอในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้หรือไม่

29. ความเป็นอยู่ที่บ้าน

30. การคบเพื่อน

31. การเรียนในห้องเรียน

32. กิจกรรมยามว่าง

ไม่	เล็กน้อย	ค่อนข้างมาก	มาก
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

33. ปัญหาของเด็กทำให้คุณหรือชั้นเรียนเกิดความยุ่งยากหรือไม่

- ไม่เลย เล็กน้อย
 ค่อนข้างมาก มาก

ลายชื่อผู้ปกครองประเมิน
 (.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.....

คะแนนรวมแบบประเมินด้านหลัง

แปลผล

รศ.ดล. 2/2

แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับวัยรุ่น (อายุ 12-17 ปี)

(ผู้พัฒนา สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข)

โปรดตอบตามความเป็นจริงและตอบทุกข้อเพื่อท่านจะได้รู้จักตนเอง และวางแผนพัฒนาตนเองต่อไป

มีคำตอบ 4 คำตอบ สำหรับข้อความแต่ละประโยค คือ ไม่จริง, จริงบางครั้ง, ก่อนเข้าใจจริง, จริงมาก โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับตัวท่านมากที่สุด		ไม่จริง	จริง บางครั้ง	ก่อนเข้าใจ จริง	จริงมาก	คะแนน
1	เวลาโกรธหรือไม่สบายใจ ฉันรับรู้ได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับฉัน					
2	ฉันบอกไม่ได้ว่าจะอะไรทำให้ฉันรู้สึกโกรธ					
3	เมื่อถูกขัดใจ ฉันมักรู้สึกหงุดหงิดจนควบคุมอารมณ์ไม่ได้					
4	ฉันสามารถคอยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พอใจ					
5	ฉันมักมีปฏิกิริยาโต้ตอบรุนแรงต่อปัญหาเพียงเล็กน้อย					
6	เมื่อถูกบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่ชอบ ฉันจะอธิบายเหตุผลจนผู้อื่นยอมรับได้					
						รวม
7	ฉันสังเกตได้เมื่อคนใกล้ฉันมีอารมณ์เปลี่ยนแปลง					
8	ฉันไม่สนใจกับความทุกข์ของผู้อื่นที่ฉันไม่รู้จักร					
9	ฉันไม่ยอมรับในสิ่งที่ผู้อื่นทำต่างจากที่ฉันคิด					
10	ฉันยอมรับได้ว่าผู้อื่นก็อาจมีเหตุผลที่ไม่พอใจการกระทำของฉัน					
11	ฉันรู้สึกว่ามีผู้อื่นชอบเรียกร้องความสนใจมากเกินไป					
12	แม้จะมีภาระที่ต้องทำฉันก็ยินดีรับฟังความทุกข์ของผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือ					
						รวม
13	เป็นเรื่องธรรมดาที่จะเอาเปรียบผู้อื่นเมื่อมีโอกาส					
14	ฉันเห็นคุณค่าในน้ำใจที่ผู้อื่นมีต่อฉัน					
15	เมื่อทำผิด ฉันสามารถกล่าวคำ “ขอโทษ” ผู้อื่นได้					
16	ฉันยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่นได้ยาก					
17	ถึงแม้จะต้องเสียประโยชน์ส่วนตัวไปบ้าง ฉันก็ยินดีที่จะทำเพื่อส่วนรวม					
18	ฉันรู้สึกลำบากใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อผู้อื่น					
						รวม
19	ฉันไม่รู้ว่าฉันเก่งเรื่องอะไร					
20	แม้จะเป็นงานยาก ฉันก็มั่นใจว่าสามารถทำได้					
21	เมื่อทำสิ่งใดไม่สำเร็จ ฉันก็รู้สึกหมดกำลังใจ					
22	ฉันรู้สึกมีคุณค่าเมื่อได้ทำในสิ่งต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถ					
23	เมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคและความผิดหวัง ฉันก็จะไม่ยอมแพ้					
24	เมื่อเริ่มทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ฉันมักทำต่อไปไม่สำเร็จ					
						รวม
25	ฉันพยายามหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาโดยไม่คิดเอาเองตามใจชอบ					
26	บ่อยครั้งที่ฉันไม่รู้ว่าจะอะไรทำให้ฉันไม่มีความสุข					
27	ฉันรู้สึกว่า การตัดสินใจแก้ปัญหาเป็นเรื่องยากสำหรับฉัน					
28	เมื่อต้องทำอะไรหลายอย่างในเวลาเดียวกัน ฉันตัดสินใจได้ว่าทำอะไรก่อนหลัง					
29	ฉันลำบากใจเมื่อต้องอยู่กับคนแปลกหน้าหรือคนที่มีคุ้นเคย					
30	ฉันทนไม่ได้เมื่อต้องอยู่ในสังคมที่มีกฎระเบียบขัดกับความเคยชินของฉัน					
						รวม

แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับวัยรุ่น (อายุ 12-17 ปี) (ต่อ)		ไม่จริง	จริง บางครั้ง	ค่อนข้าง จริง	จริงมาก	คะแนน
31	ฉันทำความรู้จักผู้อื่นได้ง่าย					
32	ฉันมีเพื่อนสนิทหลายคนที่คบกันมานาน					
33	ฉันไม่กล้าบอกความต้องการของฉันให้ผู้อื่นรู้					
34	ฉันทำในสิ่งที่ต้องการโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน					
35	เป็นการยากสำหรับฉันที่จะโต้แย้งกับผู้อื่นแม้จะมีเหตุผลเพียงพอ					
36	เมื่อไม่เห็นด้วยกับผู้อื่น ฉันสามารถอธิบายเหตุผลที่เขายอมรับได้					
					รวม	
37	ฉันรู้สึกดีเกี่ยวกับผู้อื่น					
38	ฉันทำหน้าที่ได้ดีไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทใด					
39	ฉันสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ดีที่สุด					
40	ฉันไม่มั่นใจในการทำงานที่ยากลำบาก					
					รวม	
41	แม้สถานการณ์จะเลวร้าย ฉันก็มีความหวังว่าจะดีขึ้น					
42	ทุกปัญหามักมีทางออกเสมอ					
43	เมื่อมีเรื่องที่ทำให้เครียด ฉันมักปรับเปลี่ยนให้เป็นเรื่องผ่อนคลายหรือสนุกสนานได้					
44	ฉันสนุกสนานทุกครั้งกับกิจกรรมในวันสุดสัปดาห์และวันหยุดพักผ่อน					
45	ฉันรู้สึกไม่พอใจที่ผู้อื่นได้รับสิ่งดี ๆ มากกว่าฉัน					
46	ฉันพอใจกับสิ่งที่ฉันเป็นอยู่					
					รวม	
47	ฉันไม่รู้ว่าจะทำอะไรทำเมื่อรู้สึกเบื่อหน่าย					
48	เมื่อว่างเว้นจากภาระหน้าที่ ฉันจะทำในสิ่งที่ฉันชอบ					
49	เมื่อรู้สึกไม่สบายใจ ฉันมีวิธีผ่อนคลายอารมณ์ได้					
50	ฉันสามารถผ่อนคลายตนเองได้แม้จะเหน็ดเหนื่อยจากภาระหน้าที่					
51	ฉันไม่สามารถทำให้เป็นสุขได้จนกว่าจะได้ทุกสิ่งที่ต้องการ					
52	ฉันมักทุกข์ร้อนกับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นเสมอ					
					รวม	

การให้คะแนน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ในการให้คะแนนดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ข้อ													
1	4	6	7	10	12	14	15	17	20	22	23	25	28
31	32	34	36	38	39	41	42	43	44	46	48	49	50

แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้

ไม่จริง ให้ 1 คะแนน จริงบางครั้ง ให้ 2 คะแนน ค่อนข้างจริง ให้ 3 คะแนน จริงมาก ให้ 4 คะแนน

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ข้อ											
2	3	5	8	9	11	13	16	18	19	21	24
26	27	29	30	33	35	37	40	45	47	51	52

แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้

ไม่จริง ให้ 4 คะแนน จริงบางครั้ง ให้ 3 คะแนน ค่อนข้างจริง ให้ 2 คะแนน จริงมาก ให้ 1 คะแนน

แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับวัยรุ่น (อายุ 12-17 ปี) (ต่อ)

การรวมคะแนน ด้านดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ด้านเก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

ด้านสุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข

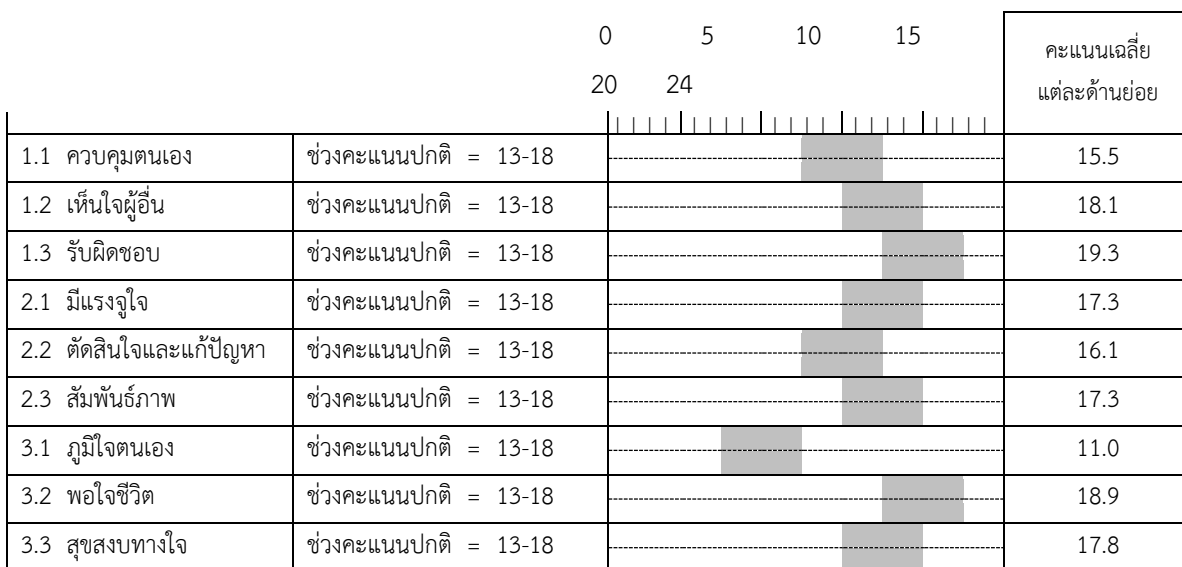
ด้าน	ด้านย่อย	การรวมคะแนน	ผลรวมของคะแนน
ดี	1.1 ควบคุมตนเอง	รวมข้อ 1 ถึงข้อ 5	
	1.2 เห็นใจผู้อื่น	รวมข้อ 7 ถึงข้อ 12	
	1.3 รับผิดชอบ	รวมข้อ 13 ถึงข้อ 18	
เก่ง	2.1 มีแรงจูงใจ	รวมข้อ 19 ถึงข้อ 24	
	2.2 ตัดสินใจและแก้ปัญหา	รวมข้อ 25 ถึงข้อ 30	
	2.3 สัมพันธภาพ	รวมข้อ 31 ถึงข้อ 36	
สุข	3.1 ภูมิใจตนเอง	รวมข้อ 37 ถึงข้อ 40	
	3.2 พอใจชีวิต	รวมข้อ 41 ถึงข้อ 46	
	3.3 สุขสงบทางใจ	รวมข้อ 47 ถึงข้อ 52	

หลังจากรวมคะแนนแต่ละด้านเสร็จแล้ว นำคะแนนที่ได้ไปทำเครื่องหมายลงบนเส้นประในกราฟความฉลาดทางอารมณ์ และลากเส้นให้ต่อกัน แล้วพิจารณาดูว่ามีคะแนนใดที่สูงหรือต่ำกว่าช่วงคะแนนปกติ

ผลที่ได้เป็นเพียงการประเมินโดยสังเขป คะแนนที่ได้ต่ำกว่าช่วงคะแนนปกติ ไม่ได้หมายความว่า ท่านมีความผิดปกติในด้านนั้น เพราะด้านต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น คะแนนที่ได้ต่ำ จึงเป็นข้อเตือนใจให้ท่านหาแนวทางในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในด้านนั้น ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

สำหรับรายละเอียดและแนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์มีอยู่ในหนังสือ อีคิว : ความฉลาดทางอารมณ์ หรือคู่มือความฉลาดทางอารมณ์ (สำหรับประชาชน) ของกรมสุขภาพจิต รวมทั้งท่านสามารถเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ที่ทางกรมสุขภาพจิตหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น

กราฟความฉลาดทางอารมณ์

หมายเหตุ หมายถึง ช่วงคะแนนปกติ

โรงเรียน.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

สมุดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

ปีการศึกษา

ครูที่ปรึกษา 1)

2)

จำนวน นักเรียน ทั้งหมด	ผลการช่วยเหลือเบื้องต้น								หมายเหตุ	
	กลุ่มปกติ (คน)		กลุ่มเสี่ยง (คน)		กลุ่มมีปัญหา (คน)		รวม 3 กลุ่ม			
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง		
ลงชื่อครูที่ปรึกษา 1) 2) ลงชื่อหัวหน้าระดับ ลงชื่อหัวหน้ากลุ่มส่งเสริมจัดการศึกษาและกิจการนักเรียน										

จำนวนนักเรียน กลุ่มช่วยเหลือ	สรุปผลการช่วยเหลือนักเรียนด้านต่าง ๆ												
	ด้านการเรียน		ด้านสุขภาพ ร่างกาย		ด้านสุขภาพจิต พฤติกรรม		ด้านเศรษฐกิจ		ด้านคุ้มครอง นักเรียน		ด้านอื่น ๆ		
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	

จำนวนนักเรียน กลุ่มส่งเสริม ความสามารถ พิเศษ	สรุปผลการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ												
	ด้านดนตรี		ด้านกีฬา		ด้านศิลปะ		ด้านคหกรรม		ด้าน		ด้าน		
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	

เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน

ข้อมูลนักเรียน	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา
1. ด้านความสามารถ 1.1 การเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการเรียนเฉลี่ย ม.ปลาย ตั้งแต่ 1.50 ขึ้นไป - ม.ต้น ตั้งแต่ 1.50 หรือ 55% ขึ้นไป - ไม่มี 0 , ร, มส ทุกวิชา - ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ ไม่เกิน 3 ครั้ง ใน 1 วิชา - มาเรียนสายไม่เกิน 5 ครั้ง ใน 1 ภาคเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 - มาเรียนสายมากกว่า 5 ครั้ง แต่ - ไม่เกิน 10 ครั้ง ใน 1 ภาคเรียน - ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ 3-5 ครั้ง ต่อ 1 วิชา - มี 0 , ร, มส 1-5 วิชา ใน 1 ภาคเรียน - อ่านหนังสือไม่คล่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00 - เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง สะกดคำผิดแม้แต่คำง่าย ๆ - ไม่เข้าใจบทเรียนทุกวิชา - ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ มากกว่า 5 ครั้ง ต่อ 1 วิชา - มี 0 , ร, มส มากกว่า 5 วิชา ใน 1 ภาคเรียน - มาเรียนสายมากกว่า 10 ครั้ง ใน 1 ภาคเรียน
1.2 ความสามารถพิเศษ	- ถ้านักเรียนมีความสามารถพิเศษจะเป็นจุดแข็งของนักเรียนในทุกกลุ่ม		
2. ด้านสุขภาพ 2.1 สุขภาพกาย	<ul style="list-style-type: none"> - อายุ น้ำหนัก และส่วนสูง สัมพันธ์กัน - ร่างกายแข็งแรง - ไม่มีโรคประจำตัว 	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำหนักผิดปกติและไม่สัมพันธ์กับ ส่วนสูงหรืออายุ - ป่วยบ่อย ๆ - อื่น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ป่วยเป็นโรคร้ายแรง/เรื้อรัง - มีความพิการทางกาย มีความบกพร่องทางการได้ยิน การมองเห็น มีโรคประจำตัว - อื่น ๆ
2.2 สุขภาพจิต	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของเครื่องมือนั้น ๆ รวมทั้งการพิจารณาควบคู่กับข้อมูลอื่น ๆ ที่มีเพิ่มขึ้น		
3. ด้านครอบครัว 3.1 เศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - ครอบครัวมีรายได้พอเพียงต่อการเลี้ยง ครอบครั 	<ul style="list-style-type: none"> - รายได้ครอบครัว 2,000-5,000 บาท / เดือน - บิดา หรือมารดาตกงาน - มีภาระหนี้สินเป็นครั้งคราว - ใช้จ่ายพุ่มเพื่อ - อื่น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - รายได้ครอบครัวต่ำกว่า 2,000 บาท / เดือน - ไม่มีอากรกลางวันรับประทาน - ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน - มีภาระหนี้สินจำนวนมาก - อื่น ๆ
3.2 การคุ้มครองนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกใน ครอบครั - ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนที่ดี ไม่อยู่ใกล้แหล่ง มั่วสุมหรือแหล่งเสี่ยงอันตราย 	<ul style="list-style-type: none"> - อยู่หอพัก - บิดา มารดา หย่าร้าง หรือสมรสใหม่ - ที่พักอยู่ในชุมชนแออัด หรือใกล้แหล่งมั่ว สุม หรือแหล่งท่องเที่ยวกลางคืน - มีความขัดแย้งในครอบครัวหรือทะเลาะกัน บ่อยครั้ง - มีความรู้สึกไม่ดีต่อบิดาหรือมารดา - มีพฤติกรรมส่อไปในทางชู้สาว - มีการใช้สารเสพติด หรือเล่นการพนันใน ครอบครั - มีการใช้เครื่องมือที่มีแอลกอฮอล์บางครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีผู้ดูแล - มีบุคคลในครอบครัใช้ สารเสพติดเล่นการพนัน - มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย ด้วยโรคร้ายแรง / เรื้อรัง - มีความขัดแย้งและมีการใช้ความ รุนแรงในครอบครั - มีการถูกล่วงละเมิดทางเพศ - อื่น ๆ

ข้อมูลนักเรียน	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา
4. ด้านอื่น ๆ	ไม่ใช้สารเสพติดยกเว้นการดื่มเบียร์ สุรา หรือ บุหรี่เป็นครั้งคราวเพื่อสังคม และยัง สามารถควบคุมตนเองได้	ใช้ยาบ้าตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป บุหรี่ , สุรา บ่อยครั้ง ทะเลาะวิวาท 5 ครั้งขึ้นไป เล่นการพนัน 5 ครั้งขึ้นไป	ติดสารเสพติด ได้แก่ บุหรี่ สุรา กัญชา ยาบ้า หรือสารเสพติดอื่น ๆ
5. ด้านศักยภาพ	ความสามารถพิเศษที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างชำนาญ แต่ไม่จำเป็นต้องได้รับรางวัล		

เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านอื่น ๆ

พฤติกรรม	จำนวนครั้ง	หมายเหตุ
1. ชอบเที่ยวเตร่ในสถานบันเทิง หรือสถานที่และเวลา ไม่สมควร (กลับบ้านหลังเวลา 24.00 น.)	5 ครั้งขึ้นไป	
2. ไม่เข้าโรงเรียน โดยไม่มีสาเหตุ	5 ครั้งขึ้นไป	
3. ไม่เข้าเรียนแต่ละรายวิชา (โดดเรียน)	5 ครั้งขึ้นไป	
4. นิสัยเกรงชอบทะเลาะวิวาท	5 ครั้งขึ้นไป	
5. ดื่มสุราเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	10 ครั้งขึ้นไป	
6. สูบบุหรี่	5 ครั้งขึ้นไป	
7. เคยลองเสพยาบ้า	1 ครั้งขึ้นไป	
8. เคยลองเสพกัญชา	1 ครั้งขึ้นไป	
9. เคยมีเพศสัมพันธ์		
10. การพนัน	5 ครั้งขึ้นไป	

แบบคัดกรองนักเรียนและแนวทางการช่วยเหลือ
(จากระเบียบสละสมแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) และอื่น ๆ)

ชื่อ นามสกุล ชั้น ม. / เลขที่

1. ด้านการเรียน

☐ กลุ่มปกติ	☐ กลุ่มเสี่ยง	☐ กลุ่มช่วยเหลือ
() ผลการเรียนเฉลี่ย 1.00-1.50	() ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00	
() มาเรียนสายกว่า 5-10 ครั้ง
ใน 1 ภาคเรียน	() อ่านหนังสือไม่ออก	() เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง สะกดคำผิดแม้แต่คำง่าย ๆ
() ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ
3-5 ครั้ง ต่อ 1 รายวิชา	() ไม่เข้าใจในบทเรียนทุกวิชา	() ไม่เข้าเรียนในวิชาต่าง ๆ มากกว่า 5 ครั้ง ต่อ 1 รายวิชา
() มี 0 ร มส. จำนวน 1-5 วิชา
ใน 1 ภาคเรียน	() มี 0 ร มส. มพ. มากกว่า 5 วิชา ใน 1 ภาคเรียน	() มาเรียนสายมากกว่า 10 ครั้ง ใน 1 ภาคเรียน
() อ่านหนังสือไม่คล่อง	() อื่น ๆ คือ	
() อื่น ๆ คือ		

2. ด้านความสามารถอื่น ๆ

☐ มี คือ	☐ ไม่ชัดเจนในด้านความสามารถ

3. ด้านสุขภาพ

☐ กลุ่มปกติ	☐ กลุ่มเสี่ยง	☐ กลุ่มช่วยเหลือ
() น้ำหนักผิดปกติและไม่สัมพันธ์
กับส่วนสูงหรืออายุ	() ป่วยเป็นโรคร้ายแรง / เรื้อรัง หรือ
มีความพิการทางกาย	() มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูหนวก)
() เจ็บป่วยบ่อย ๆ	() มีความบกพร่องทางการมองเห็น (ตาบอด)	() ความเจ็บป่วยที่มีผลกระทบต่อการเรียน
() ร่างกายไม่แข็งแรง	() อื่น ๆ คือ	
() ด้านสายตา สั้น / เอียง		
() ด้านการรับฟัง		
() อื่น ๆ คือ		

4. ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม (พิจารณาจากแบบประเมิน SDQ)

4.1 ด้านอารมณ์	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ ช่วยเหลือ
4.2 ด้านความประพฤติเกร	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ ช่วยเหลือ
4.3 ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง / สมาธิสั้น	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ ช่วยเหลือ
4.4 ด้านบุคลิกภาพและความสัมพันธ์กับเพื่อน	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ ช่วยเหลือ
ผลรวมทั้ง 4 ด้าน	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ ช่วยเหลือ
4.5 ด้านความสัมพันธ์ภาพทางสังคม	☐ ปกติ	☐ เสี่ยง	☐ ช่วยเหลือ

5. ด้านเศรษฐกิจ

 กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มช่วยเหลือ

() บิดาหรือมารดาตกงาน

() รายได้ครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน

() รายได้น้อย (5,000-10,000)

() ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน

() ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย

() บิดาและมารดาตกงาน

() ได้เงินมาโรงเรียนวันละ..... บาท

() ไม่มีเงินซื้ออุปกรณ์การเรียน

() อื่น ๆ คือ

() มีภาระหนี้สินจำนวนมาก

() อื่น ๆ คือ

6. ด้านการคุ้มครองนักเรียน

 กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มช่วยเหลือ

() อยู่หอพัก

() ไม่มีผู้ดูแล

() บิดามารดาแยกทางกันหรือ
แต่งงานใหม่() มีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด /
เล่นการพนัน

() มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อบิดามารดา

() มีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรค

() อาชีพผู้ปกครองเสี่ยงต่อกฎหมาย

() รุนแรง / เรื้อรัง

() มีพฤติกรรมออกไปในทางชั่วร้าย () มีความขัดแย้งและมีการใช้ความรุนแรง

() มีการใช้แอลกอฮอล์บางครั้ง

() ในครอบครัว

() มีการใช้สารเสพติดหรือเล่นการพนัน
ในครอบครัวเป็นบางครั้ง

() มีการถูกล่วงละเมิดทางเพศ

() มีการมั่วสุมทางเพศ

() ที่พักอยู่ในชุมชนแออัดหรือใกล้

() อื่น ๆ คือ

() แหล่งมั่วสุม

7. ด้านอื่น ๆ

- ด้านการใช้สารเสพติด

 ปกติ เสี่ยง ช่วยเหลือ

- ด้านเพศสัมพันธ์

 ปกติ เสี่ยง ช่วยเหลือ

- ด้านอื่น ๆ ที่

 เสี่ยง คือ ช่วยเหลือ คือ**สรุป** นักเรียนจัดอยู่ในกลุ่ม ปกติ เสี่ยง ช่วยเหลือ

_____ ลงชื่อ ครูที่ปรึกษา

(.....)

รศ.ดล. 2/5

แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียน
ระดับชั้น ม. / ปีการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ข้าพเจ้า ได้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนในความดูแลของข้าพเจ้า
จำนวน คน สรุปผลดังนี้

ข้อมูล	กลุ่มปกติ	กลุ่มเสี่ยง	กลุ่มมีปัญหา/ช่วยเหลือ
1. ด้านความสามารถ			
- การเรียน			
- ความสามารถพิเศษ			
2. ด้านสุขภาพ			
- สุขภาพกาย			
- อารมณ์			
- ความประพฤติ			
- พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง			
3. ด้านครอบครัว			
- เศรษฐกิจ			
- การคุ้มครองนักเรียน			
4. ด้านเพศ			
- ชู้สาว			
- เบี่ยงเบนทางเพศ			
5. ด้านอื่น ๆ			
- บุหรี่			
- สุรา			
- ทะเลาะวิวาท			
- การพนัน			
- ยาบ้า			

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(.....)

ครูที่ปรึกษา

...../...../.....

รศ.ดล. 3/1

โรงเรียน.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

สมุดบันทึกเวลาเรียนและพฤติกรรมนักเรียน
 ชั้น ม/..... ภาคเรียนที่ / 25.....

ชื่อครูที่ปรึกษา

ชื่อหัวหน้านักเรียน

ชื่อรองหัวหน้านักเรียน

ห้องโฮมรูม อาคาร ห้อง

จำนวนนักเรียน เต็ม คน

ชื่ออาจารย์หัวหน้าระดับ

ชื่ออาจารย์รองหัวหน้าระดับ

ตารางสอนประจำชั้น

คาบเวลา วัน	1	2	3	4	5	6	7	8	9
จันทร์									
อังคาร									
พุธ									
พฤหัสบดี									
ศุกร์									

บันทึกการประชุมประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่

วัน ที่ เดือน พ.ศ. 25 เวลา

จำนวนนักเรียนเข้าประชุม คน ขาดประชุม

รายชื่อนักเรียนที่ขาดประชุม	1.	2.
	3.	4.
	5.	6.
	7.	8.

รายการอบรม

.....

.....

รศ.ดล. 3/2.1

ประสานสัมพันธ์ผู้ปกครองกับครูที่ปรึกษา

ชื่อ-สกุล (นักเรียน)..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่/..... เลขที่.....

ชื่อ-สกุล (ผู้ปกครอง)..... เกี่ยวข้องกับนักเรียนเป็น

1. พฤติกรรมของนักเรียนที่ควรยกย่องชมเชย

.....

.....พฤติกรรมของนักเรียนที่ต้อง

ปรับปรุง แก้ไข

มาสาย (ครั้ง)	ขาดเรียน (ครั้ง)	ทะเลาะวิวาท (ครั้ง)	แต่งกายผิด ระเบียบ (ครั้ง)	พฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสม	ใช้สารเสพติด	ชู้สาว	ด้านการเรียน
							0ตัว รตัว มส.....ตัว มพ.....ตัว

3. การดำเนินการแก้ไขของครูที่ปรึกษาได้ดำเนินการไปแล้ว

.....

ลงชื่อ

(.....)

ครูที่ปรึกษา

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ปกครอง

แบบประเมินการจัดประชุมผู้ปกครองพบครู
(Classroom Meeting)

รศ.ดล. 3/2.2

ครั้งที่ วัน ที่ เดือน พ.ศ.

รายการที่ประเมินสอบถาม	ระดับความพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การต้อนรับของโรงเรียนอบอุ่นและเป็นกันเอง					
2. วัน เวลา ในการพบกับผู้ปกครองมีความเหมาะสม					
3. ความพอใจในรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการพบผู้ปกครอง					
4. โครงการผู้ปกครองพบครู Classroom Meeting เป็นโครงการที่ท่านพอใจ					
5. หลังจากพบครูที่ปรึกษาของนักเรียนแล้ว ท่านทราบข้อมูลของนักเรียนในความปกครองของท่านมากน้อยเพียงใด					
ท่านต้องการให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือ ควบคุม ดูแลและเอาใจใส่นักเรียนในความปกครองของท่าน					
7. ท่านได้มีโอกาสแจ้งปัญหาของนักเรียนในความปกครองของท่าน เพื่อหาทางแก้ไขกับครูที่ปรึกษามากน้อยเพียงใด					
8. ท่านคิดว่าผู้ปกครองที่มาร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ควรเป็นพ่อแม่ที่แท้จริง					
9. ท่านคิดว่า ควรจัดโครงการประชุมผู้ปกครองพบในชั้นเรียนอีก					

10. สิ่งที่ท่านประทับใจหรือท่านต้องการให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือเรื่องใด (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ปกครอง
(.....)

แบบบันทึกสรุปผลการจัดประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียน

รศ.ดล. 3/2.3

(Classroom Meeting)

ครั้งที่ วัน ที่ เดือน พ.ศ.

ผู้บันทึก ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่/....

1. จำนวนผู้ปกครองทั้งหมด คน ที่มาประชุมวันนี้ คน (มีรายชื่อดังที่แนบ)
2. บรรยากาศความร่วมมือในการประชุม (สรุปจากผู้ตอบแบบประเมิน คน ดังนี้)

รายการที่ประเมินสอบถาม	ระดับความพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การต้อนรับของโรงเรียนอบอุ่นและเป็นกันเอง					
2. วัน เวลา ในการพบกับผู้ปกครองมีความเหมาะสม					
3. ความพอใจในรูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมการพบผู้ปกครอง					
4. โครงการผู้ปกครองพบครู Classroom Meeting เป็นโครงการที่ท่านพอใจ					
5. หลังจากพบครูที่ปรึกษาของนักเรียนแล้ว ท่านทราบข้อมูลของนักเรียนในความปกครองของท่านมากน้อยเพียงใด					
ท่านต้องการให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือ ควบคุม ดูแลและเอาใจใส่นักเรียนในความปกครองของท่าน					
7. ท่านได้มีโอกาสแจ้งปัญหาของนักเรียนในความปกครองของท่าน เพื่อหาทางแก้ไขกับครูที่ปรึกษามากน้อยเพียงใด					
8. ท่านคิดว่าผู้ปกครองที่มาร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ควรเป็น พ่อ-แม่ที่แท้จริง					
9. ท่านคิดว่า ควรจัดโครงการประชุมผู้ปกครองพบในชั้นเรียนอีก					

3. ผลที่ได้รับจากผู้ปกครองที่ต้องการให้ทางโรงเรียนปรับปรุง

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูที่ปรึกษา

(.....)

รศ.ดล. 3/2.4

สรุปปัญหา ความวิตกกังวลของลูก ๆ กลุ่ม ม./.....

ให้ผู้ปกครองอภิปรายกลุ่มย่อย บันทึกความวิตกกังวลที่มีต่อบุตรหลาน และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

ที่	ความวิตกกังวล	วิธีการแก้ปัญหา (เป็นรูปธรรม)	หมายเหตุ

ลงชื่อ ประธานกลุ่มย่อย

(.....)

คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองชั้นเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่/.....

รศ.ดล. 3/3.1

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ลายมือชื่อ	ตำแหน่ง	เป็นผู้ปกครองของ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
1.			ประธาน			
2.			รองประธาน			
3.			เลขานุการ			
4.			กรรมการ			
5.			กรรมการ			

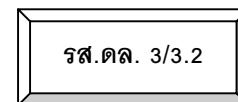
ลงชื่อ ครูที่ปรึกษาระดับชั้น ม./.....

(.....)

ลงชื่อ ครูที่ปรึกษาระดับชั้น ม./.....

(.....)

แบบเสนอแนะและปัญหาของกรรมการเครือข่าย

ชั้น ม. /

ประธานกรรมการเครือข่าย

รองประธานกรรมการเครือข่าย

กรรมการเครือข่าย

กรรมการเครือข่าย

เลขานุการ

ปัญหา 1.

2.

3.

4.

5.

ข้อเสนอแนะและปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....เลขานุการ

(.....)

ลงชื่อ.....ครูที่ปรึกษา

(.....)

สรุปความร่วมมือในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่/.....

รศ.ดล. 3/3.3

ที่	ความพึงพอใจในการดำเนินการพัฒนาที่ประสบผลสำเร็จของโรงเรียน	หมายเหตุ
ที่	สิ่งที่โรงเรียนควรปรับปรุงแก้ไข	หมายเหตุ

ลงชื่อ..... ประธานกรรมการเครือข่าย
(.....)

ลงชื่อ เลขานุการ
(.....)

ลงชื่อ..... ครูที่ปรึกษา/.....
(.....)

แบบบันทึกการให้คำปรึกษานักเรียน
โรงเรียน.....

รศ.ดล. 3/4

วันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อ - นามสกุลนักเรียน ชั้น ม. / อายุ ปี

อาชีพบิดา รายได้ / เดือน บาท

อาชีพมารดา รายได้ / เดือน บาท

สถานภาพบิดามารดา นักเรียนมีพี่น้อง คน นักเรียนเป็นคนที่

ให้คำปรึกษาเรื่อง

สภาพของปัญหา

.....

.....

บันทึกการให้คำปรึกษา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ให้คำปรึกษา

(.....)

การติดตามผล วันที่ เดือน พ.ศ.

ได้ติดตามดูพฤติกรรมของ ชั้น ม. / มีความเห็นว่า

4. ด้าน

- ดีมากขึ้น ดีขึ้นเล็กน้อย เหมือนเดิม หนักกว่าเดิม

5. ด้าน

- ดีมากขึ้น ดีขึ้นเล็กน้อย เหมือนเดิม หนักกว่าเดิม

แบบบันทึกการช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล

รศ.ดล. 4/1

ครูที่ปรึกษานักเรียนระดับชั้น ม. /

ชื่อ นามสกุล ชั้น ม. / เลขที่

ปัญหาของนักเรียน

1. ด้านความสามารถการเรียนรู้ การเรียน ความสามารถอื่น ๆ คือ
2. ด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจและพฤติกรรม
3. ด้านครอบครัว เศรษฐกิจ การคุ้มครองนักเรียน

แผนการแก้ไขปัญหา

- จัดกิจกรรมในห้องเรียน จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดกิจกรรมซ่อมเสริม
- จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง
- โดย

การดำเนินงานแก้ไขปัญหา

วัน เดือน ปี	วิธีการ	ผลการดำเนินการ

สรุปผล

- นักเรียนดีขึ้น ยุติการช่วยเหลือ ดูแลต่อไปตลอดภาคเรียน ส่งต่อ

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูที่ปรึกษา

...../...../.....

ลงชื่อ

(.....)

หัวหน้าระดับ

...../...../.....

ความเห็น

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมฯ

แบบบันทึกสรุปรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ข้าพเจ้า ขอรายงานผลนักเรียนในความดูแลของข้าพเจ้าจำนวน คน

แยกเป็นกลุ่ม

- ปกติ คน
- กลุ่มเสี่ยง คน
- กลุ่มช่วยเหลือ คน

ได้ช่วยเหลือแล้ว คน อยู่ระหว่างช่วยเหลือ คน ส่งต่อ คน

ผลการดำเนินงานกับกลุ่มช่วยเหลือ จำแนกตามลักษณะปัญหาของนักเรียน

ลักษณะของปัญหา	ช่วยเหลือได้แล้ว (คน)	อยู่ระหว่างการ ช่วยเหลือ (คน)	ส่งต่อ (คน)	หมายเหตุ
ด้านการเรียน				
ด้านสุขภาพร่างกาย				
ด้านสุขภาพจิต/พฤติกรรม				
ด้านเศรษฐกิจ				
ด้านคุ้มครอง				
ด้านยาเสพติด				
ด้านเพศ				
อื่น ๆ โปรดระบุ				

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(.....)

ครูที่ปรึกษา

ลงชื่อ

(.....)

หัวหน้าระดับ

รศ.ดล. 4/3

แบบสำรวจหน้าเสาธง

ชั้น ม. / ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา

ประจำวัน ที่ เดือน พ.ศ.

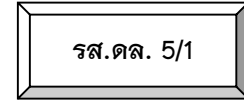
รายชื่อนักเรียนที่ไม่เข้าแถว

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ที่	ชื่อ - นามสกุล
1.		6.	
2.		7.	
3.		8.	
4.		9.	
5.		10.	

รายชื่อนักเรียนที่กระทำผิดระเบียบ

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ผม	เธอ	กระโปรง/กางเกง	รองเท้า	ถุงเท้า	ดาว	เลขประจำตัว	เล็บ	อื่น ๆ ระบุ
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										

ลงชื่อ ครูที่ปรึกษา
(.....)

แบบบันทึกการส่งต่อ (โดยครูที่ปรึกษา)

โรงเรียน..... จังหวัด.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน

เรียน อาจารย์แนะแนว ฝ่ายปกครอง

ด้วยนักเรียน ชื่อ ชั้น ม. / เลขประจำตัว

มีพฤติกรรมพอสรูปได้ดังนี้

.....

.....

.....

และได้ดำเนินการช่วยเหลือแล้วสรุปได้ดังนี้

.....

.....

.....

แต่ยังคงมีพฤติกรรมดังนี้

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียนดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ครูที่ปรึกษา

แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน

รศ.ดล. 5/2

โรงเรียน.....จังหวัด.....

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน

เรียน ครูที่ปรึกษาชั้น ม. /

ตามที่ท่านได้ส่งนักเรียน ชั้น ม. /..... มาให้ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนแล้วสรุปผลดังนี้

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ด้านความสามารถ	ด้านสุขภาพ	ด้านครอบครัว	ด้านเพศ	ด้านสารเสพติด	ผลการช่วยเหลือ	
							ได้	ไม่ได้
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(.....)

.....

หลักเกณฑ์และแบบประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แบบประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

การประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้น ๓ ประกอบด้วย ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต รายละเอียดแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านปัจจัย

- ๑.๑ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๑.๒ ครูมีเจตคติที่ดีและมีความสามารถในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๑.๓ โรงเรียนมีสื่อ เครื่องมือและนวัตกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านที่ ๒ ด้านกระบวนการ

- ๒.๑ มีการวางระบบบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๒.๒ มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๒.๓ มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและการให้บริหารแนะแนวในโรงเรียน
- ๒.๔ ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๒.๕ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๒.๖ มีการผดุงรักษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านที่ ๓ ด้านคุณภาพนักเรียน

- ๓.๑ นักเรียนได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง และดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงทันเวลาและถูกวิธี
- ๓.๒ นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะชีวิตและมีความสามารถในการปรับตัว
- ๓.๓ นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน

คำชี้แจง

คณะกรรมการประเมิน ต้องศึกษาแบบประเมิน ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ระดับสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา) ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยทำความเข้าใจตัวชี้วัดรายการประเมิน วิธีการ เครื่องมือ และแหล่งข้อมูล เพื่อวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วน สมบูรณ์ ตรงตามผลที่ปรากฏจริงและสรุปผลในแต่ละรายการของแต่ละตัวชี้วัด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ในแบบประเมินฯ ส่วนที่ ๒

เกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ

การสรุปผลการประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ให้ดำเนินการพิจารณาองค์ประกอบใน ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านปัจจัย	มี ๓ ตัวชี้วัด	๑๒ รายการประเมิน
ด้านกระบวนการ	มี ๖ ตัวชี้วัด	๒๕ รายการประเมิน
ด้านผลผลิต	มี ๓ ตัวชี้วัด	๑๒ รายการประเมิน

ในการกำหนดระดับคุณภาพในแต่ละด้าน ให้พิจารณาจากรายการประเมิน ที่ได้รับการบันทึกผลจาก

ส่วนที่ ๒ แบบประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับสถานศึกษา

โดยการนำมาเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพ จากระดับความสำเร็จในแต่ละรายการที่ได้ในระดับ ๔ ดังนี้

ด้านปัจจัย (จำนวน ๑๒ รายการประเมิน)

คุณภาพ ๔	มีจำนวน	๑๐-๑๒	รายการประเมิน
คุณภาพ ๓	มีจำนวน	๗-๙	รายการประเมิน
คุณภาพ ๒	มีจำนวน	๔-๖	รายการประเมิน
คุณภาพ ๑	มีจำนวน	๑-๓	รายการประเมิน

ด้านกระบวนการ (จำนวน ๒๕ รายการประเมิน)

คุณภาพ ๔	มีจำนวน	๑๙-๒๕	รายการประเมิน
คุณภาพ ๓	มีจำนวน	๑๓-๑๘	รายการประเมิน
คุณภาพ ๒	มีจำนวน	๗-๑๒	รายการประเมิน
คุณภาพ ๑	มีจำนวน	๑-๖	รายการประเมิน

ด้านผลผลิต (จำนวน ๑๒ รายการประเมิน)

คุณภาพ ๔	มีจำนวน	๙-๑๒	รายการประเมิน
คุณภาพ ๓	มีจำนวน	๗-๘	รายการประเมิน
คุณภาพ ๒	มีจำนวน	๔-๖	รายการประเมิน
คุณภาพ ๑	มีจำนวน	๑-๓	รายการประเมิน

เกณฑ์การพิจารณาระดับความสำเร็จในแต่ละรายการในเชิงข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ
ทั้ง ๓๙ รายการ

ระดับ	คำอธิบายระดับความสำเร็จ(ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)
๔	ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไปของกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน มีความต่อเนื่องของกิจกรรมการดำเนินงานที่ส่งผลดีต่อผู้เรียน มีความครอบคลุมทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ในรายการนั้น
๓	ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไปของกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน มีความต่อเนื่องของกิจกรรมการดำเนินงานที่ส่งผลดีต่อผู้เรียน มีความครอบคลุมทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย
๒	ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไปของกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน มีความต่อเนื่องของกิจกรรมการดำเนินงานที่ส่งผลดีต่อผู้เรียน
๑	ร้อยละ ๗๕ ขึ้นไปของกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๒ แบบประเมินคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับสถานศึกษา ปีการศึกษา.....

๑. ด้านปัจจัย

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	ระดับความสำเร็จในรายการ			
		๔	๓	๒	๑
๑. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑. มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๒. มีความตระหนักและเห็นคุณค่าในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๓. มีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
๒. ครูมีเจตคติที่ดีและมีความสามารถในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑. ครูมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๒. ครูมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการดำเนินงานและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๓. ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้สามารถดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๔. ครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวได้รับการพัฒนาให้สามารถช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนของนักเรียนได้				
๓. โรงเรียนมีสื่อเครื่องมือและนวัตกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑. มีสื่อและเครื่องมือที่หลากหลาย				
	๒. ใช้สื่อและเครื่องมือในการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม				
	๓. พัฒนาสื่อ เครื่องมือและนวัตกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ				
	๔. มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์สื่อเครื่องมือ และนวัตกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม				
รวมผลการประเมินด้านที่ ๑ ด้านปัจจัย					

๒. ด้านกระบวนการ

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	ระดับความสำเร็จในรายการ			
		๔	๓	๒	๑
๑. มีการวางระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑. จัดโครงสร้างและคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๒. จัดระบบสารสนเทศเพื่อเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๓. กำหนดทิศทางและจัดทำแผนงาน / โครงการและปฏิทินปฏิบัติงานตามแผนที่ชัดเจน				
	๔. สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงาน				
	๕. มีเครือข่ายสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง				
๒. มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑. ทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล การเยี่ยมบ้าน การสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ การทดสอบ				
	๒. คัดกรองนักเรียน				
	๓. ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนโดยการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน				
	๔. จัดกิจกรรมป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไข				
	๕. ส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานหรือผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นของนักเรียน				
๓. มีการจัดกิจกรรมแนะแนวและบริการให้ บริการแนะแนวในโรงเรียน	๑. ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน				
	๒. ให้บริการแนะแนวโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง				
	๓. จัดให้มีบริการแนะแนวครอบคลุมการแนะแนวการศึกษา อาชีพ รวมทั้งการแนะแนวทักษะชีวิต				
	๔. มีการติดตามผลนักเรียนทั้งด้านการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต				
๔. ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑. ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๒. ร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่ายผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
	๓. มีบุคลากรจากสาขาอาชีพต่าง ๆ ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานและเป็นเครือข่ายในรูปสหวิชาชีพ				
	๔. มีการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรสหวิชาชีพ				
๕. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑. มีแผนนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล				
	๒. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล				
	๓. รายงานผลการดำเนินงาน				
	๔. นำผลมาปรับปรุง พัฒนา และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์				

ด้านกระบวนการ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	ระดับความสำเร็จในรายการ			
		๔	๓	๒	๑
๖. มีการผดุงรักษา ระบบระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	๑. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้				
	๒. ประชาสัมพันธ์ ยกย่องเชิดชูเกียรติ และให้ขวัญกำลังใจ				
	๓. มีการบูรณาการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้อยู่ในกิจกรรม ปกติของการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียน				
รวมผลการประเมินด้านที่ ๒ ด้านกระบวนการ					

๓. ด้านผลผลิต

ตัวชี้วัด	รายการประเมิน	ระดับความสำเร็จในรายการ			
		๔	๓	๒	๑
๑. นักเรียนได้รับการ พิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และดูแล ช่วยเหลืออย่าง ทั่วถึงทันเวลาและ ถูกวิธี	๑. นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเหมาะสมและทั่วถึง				
	๒. นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่าง บุคคล				
	๓. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ การปกป้อง คุ้มครองและแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม				
	๔. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกติการะเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ใน การจัดกิจกรรมตามโอกาส และมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน				
๒. นักเรียนทุกคนได้รับ การส่งเสริมให้มี ทักษะชีวิตและมี ความสามารถใน การปรับตัว	๑. นักเรียนได้รับการเสริมสร้างทักษะชีวิต ได้รับการพัฒนาด้วย กระบวนการและกิจกรรมที่หลากหลาย				
	๒. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ชีวิต มีภูมิคุ้มกันภัยต่าง ๆ ต่างอย่างเหมาะสม				
	๓. นักเรียนมีทักษะในการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ประสบปัญหา				
	๔. นักเรียนเป็นเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อดูแลช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนที่ ประสบปัญหา				
๓. นักเรียนได้รับการ พัฒนาอย่างรอบ ด้าน	๑. นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขนิสัยที่เหมาะสม				
	๒. นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดี และมีส่วนร่วมในการดูแลพัฒนาโรงเรียน ชุมชน สังคมด้วยความเต็มใจ				
	๓. นักเรียนเรียนอย่างมีความสุขและความพึงพอใจกับความสำเร็จของ ตน				
	๔. นักเรียนเป็นเครือข่ายอาสาสมัครในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์				
รวมผลการประเมินด้านที่ ๓ ด้านผลผลิต					

ที่มาของข้อมูล

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง
ศึกษาธิการ, เอกสารสรุปย่อองค์ความรู้ สำหรับการพัฒนาที่มงานขับเคลื่อนระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการก้าวอย่างยั่งยืน ปี 2552 ระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางในการดำเนินงาน, พิมพ์ครั้งที่ 2, 2552
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16, คู่มือการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16, 2560.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายมนต์ชัย ปาณธูป	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
นายประจักษ์ สีหราช	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
นายเรืองชัย ตามรภาค	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

รวบรวมและจัดทำ

นายเรืองชัย ตามรภาค	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
นางจิตรา ปันแก้ว	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางสุทธรา เชียงแสน	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุภมาส จินะราช	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางสาวอำภาพร สุภาวงศ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นายปริญญา รักพอ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวกัญญารัตน์ ชัยติ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นายลลพัฒน์ ปัญหานิตยกาล	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

เขารชนทุกคนมได้ต้องการทำตัวเองให้ตกต่ำ
หรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใด

แท้จริงต้องการจะเป็นดี มีความสำเร็จ
มีฐานะ มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น
แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้น

จำต้องอาศัยแนะนำ ควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง
ในฐานะหน้าที่ที่เป็นครู เป็นอาจารย์เป็นผู้บริหารการศึกษา
ท่านจะช่วยเขาได้มากที่สุด

เพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุก ๆ ด้าน
รองลงมาจากบิดามารดา

พระบรมราชาโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)

วันอังคารที่ 28 พฤศจิกายน 2515

คำนำ

ด้วยกระแสโลกาภิวัตน์และการดำรงอยู่ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่แทรกซึมวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมทุกรูปแบบ ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรง และเต็มไปด้วยสถานการณ์ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน นอกจากนี้การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาสู่สังคมไทย ด้วยกระบวนการทางทุนนิยมและบริโภคนิยม ในขณะที่วัฒนธรรมดั้งเดิมนับวันจะอ่อนแอลง ทำให้เด็กและเยาวชนดังกล่าว จมนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และความล้มเหลวทั้งทางด้านการเรียน ความไม่มั่นคงในอนาคต

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ใช้เป็นกลไกในการพิทักษ์ ปกป้อง คัดกรอง และดูแลช่วยเหลือเด็ก และเยาวชนให้อยู่รอดปลอดภัยจากปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 จึงได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องและจัดทำเป็น “คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับสถานศึกษา” หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้ จะช่วยให้ทุกฝ่ายมีต้นทุนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้วยวิธีการเชิงบวกได้เป็นอย่างดี และเป็นแนวทางพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
วิฤตการณ์ด้านเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน	1
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3
กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	6
บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	17
การพัฒนาความเข้มแข็งให้แก่ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	24
ข้อมูลและสารสนเทศที่สถานศึกษาควรมี	28
แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา	29
เครื่องมือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	30
– เครื่องมือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	31
– เครื่องมือการคัดกรองนักเรียน	42
– เครื่องมือกิจกรรมส่งเสริม	62
– เครื่องมือการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	73
– เครื่องมือการส่งต่อ	76
หลักเกณฑ์และแบบประเมินคุณภาพระบบการดูแลการช่วยเหลือนักเรียน	78
ที่มาของข้อมูล	84
คณะผู้จัดทำ	85